

ELŐFIZETÉS

HISLYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos post. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 40 fillér.
Nyilv. óra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 137.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, márczius 28.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Adok — veszek.
- A képviselőház ülése.
- A tranzváli háború.
- Napoleon császár követe haldoklik.
- Sikeresztó vanuti pénztárnok.
- Gyilkos maradvány egy fogadóban.
- Ferdinánd fejedelem házi zsidaja.
- Egy elszállított gavalier halála.
- A törvény szive.
- Tárca: A sztrájk. — A Boros-lányok. Irta: Kóbor Tamás.
- Regény-Csarnok: Egy titkos rendőr kalandjai. Irta: Conan Doyle.

Adok — veszek.

Arad, márczius 27.

Kilátás van rá, hogy a budapesti tőzsdén a közel jövőben egy új árunemet hoznak forgalomba: a szeszkontingenst.

A pyhütebb idegzetű börzespekulánsok régta lesik már egy szebb kor hajnalát, mely felfrissíti némileg a Lloyd-épület gyhangu életét és egy kis változatosságot visz a tavaszbuza, meg a rimamurnyi vasrészvények unalmas társaságába. Kétségbeejtő állapot is az, mikor egy sevegő élni vágyó ió táplált ur abban örepszik meg, hogy:

— Adok hitelrészvényt!

— Veszek Danubiát!

Mennyivel érdekesebben fog hangzani ez:

— Veszek szeszkontingenst!

— Adok szeszkontingenst!

Ugroa Gábor hírhedt mezőgazda, zabliferáns és több hasonzorú agrár kollégája bizonyára nem mulasztják el belépni mihamarabb a tőzsdetagok sorába. Amivel aztán el lesz érve az az ideális cél

is, hogy a kereskedő a mezőgazda, a mezőgazda pedig a kereskedő érdekeit viseli szíven, mert hisz valamennyi gazda egy csapásra szeszkontingens-nagykereskedővé válik.

A pénzügyminiszteriumban letárgyalták a szeszkontingens-törvény reformjáról szóló novella-tervezetet. Es a letárgyalás után éppen úgy dul a háborúság a szeszkontingens ügye körül érdekelt két csoport között, mint ahogy megvolt a béketlenség azelőtt. Sőt a legutóbbi napokban olyan jelenségek mutatkoztak, mintha az ipari szeszgyártás is, mely mindedig csak védelemre szoritkozott a mezőgazdasági szeszgyártás támadásaival szemben, — átlépne az offenzívába. Mostanáig csak arról hallatszottak időnként hírek, hogy a gazdasági egyesületek a mezőgazdasági szeszfőzés érdekében tesznek egy s más lépéseket, de ma már viszont az ipari szeszgyárak a kereskedelmi és iparkamarákat szólaltatják meg a maguk érdekeinek képviseletére és védelmére.

Kétségtelen immár, hogy megkezdődött az élet-halál harc a magyar szeszgyártás terén a mezőgazdaság és az ipar között. Vajjon hová fog ez a harc vezetni? Erre a kérdésre határozott feleletet adni felette bajos, de a kormány kezében van az eszköz arra, hogy el ne töröltessék a föld színéről az ipari szeszgyártás és a mezőgazdaságinak is megadassék a mód a prosperálásra, fejlődésre.

A nagyobb ipari szeszgyárak felette

kedvező körülmények között dolgoztak az utóbbi években; hatalmas, domináló vállalatokká nőttek ki magukat, s a hosszú időn át élvezett nagy előnyöknél fogva, egyedül mérvadó tényezőkké lettek a szeszgyártás terén, megtartván a vezetést mind a mai napig. Ily előzmények után éppenséggel nem irhatjuk a kormány rovására, hogy a szeszkontingens-növellében oly irányban tesz javaslatot, mely a nagy szeszgyárakat valamelyes áldozatra kötelezi.

Más a mi kifogásolni valónk.

Felette hibásnak, sőt kárhoztatandónak tartjuk azt, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak minden kikötés nélkül kapják meg a maguk szeszkontingensét, ami egy bizonyos állandó értéket képviselven, már eddig is nem egy esetben arra indította a gazdát, hogy illendő áron tulajdon rajta.

A tervezett közzgazdasági célt tehát nem érte el a kormány. Sőt több helyen egyenesen úgy alakultak a viszonyok, hogy a termelőre nézve most a lehető legrosszabb helyzet állt elő. Ilyen példának okáért Arad. A Gyártelep, városunk egyik legvirágzóbb ipartelepe kénytelen volt beszüntetni az üzemét és tulajdoni a kontingensén azért, mivel az engedélyezett szeszmenyiség feldolgozását négy hónap alatt elvégezvén, az év hátralévő részét tétlenül tölteni nem akarta. Am helyes, a Gyártelep nem vesztett a megváltozott körülmények mellett. De igenis vesztett Arad városa és az egész környék termelő közönsége.

Miért?

TÁRCA.

A sztrájk.

Tavaly iratáskor, lenn, a Balatonnál
A mi falunkba'
Délharagszó táján
Megállt a mezőn az arató munka,
Hazafel jöttek vigan a leányok,
Asszonok, legények . . .
Előttük sorban hetykén lépegetett
Valamrűt német.
Nyárfőre utozánk föl a Vida-gátig
Kiállt csodára:
Mint akkor ősz időn tűzerek, huszárok
Jönnék határra,
A soknémasszony meg az urambátyám
Eszsz föl nem érte,
Mi történt a réten virradattól-délig
Ily hielenébe?
Az estt pedig hogy az uraság földjén
Jött efura német,
S hogy-hogynem megejté, sok fránya beszéddel
Az arató népet.
Ami győzte-hirta kézzel, lábbal, szóval
Egyi magyarázta:

Hogy igazgyöngy terem, meg szinarany érik
Minden egy kalászba',
Igy-ugy az uraság szivtelen, kegyetlen,
Sátánok fajzata,
Tenger kincsaranyját koldus áron, ingyen
Veti meg aratja.
— Igaz a' jól beszél, áldja meg az isten,
Igy az asszonyfiéle,
— Vezessen el minket igaz panaszunkkal
A gazdánk elébe . . .
Megörült a német, tündöklött az arcza
S széles jó kedvében
Vad nótára gyujtott, kopott süvegét meg
Lóbázta a szélben,
. . . S hirtelen a kévék szanaszéjjel hulltak,
A kaszák megáltak,
Nótás kedve tamadt valahány legénynek
Valamennyi lánynak.
Aztán neki vágtak nagy vigan az utnak,
Deli ragyogásba . . .
Az öreg uraság odalent várt rájuk,
A kis kerti házba.
S szólt-beszélt a német: hogy az aratóknak
Mily szegény a bére . . .
Hallgat az uraság, csak épp a kalapját
Huzza a szemére.

Azután megszólal: csupa méz a hangja
Az arcza meg jóság:
— Ugyan mondják kendtek, mért ez a parádé,
Hiába valóság? . . .
S im' a lázadó nép szégyenkezve, gyáván
Összenéz a szóra:
Egyik a másikat könyökkel biztatja,
Szemével unszolja.
Végre, nagy sokára szó hallik a sorbul
— Nem így kellett volna.
— Hogyan hát fiaim? kérdezi a gazda
Lágyan mosolyogva.

Senki se felelt. Csak egy legény kezébe
Valami megroppant . . .
Hát a hetyke német csuda nótás torka —
Az volt ami roppant.
Szegény jámbor lelke, hogy sirt, hogy jajongott.
S mind ütöttek rajta . . .
Fejét meg az állát, meg a lapoczkáját
Két felcser is varrta.
. . . S jöttek a zsandárok, kérdegették sorba:
— Ugyan mér tettétek?
— Megkövetjük ássan ne legyen veretlen
Valaki ha német . . .

M. M.

Azért, mert a termények bevásárlása körül nincs meg többé az egészséges verseny, s a kisgazda föltétlenül ki van szolgáltatva a piacot egyedül uraló buzsáki szeszgyár kénye-kedvének. — Méltóztassék csak visszaemlékezni erre az időre, mikor 6—7 szeszgyára volt Aradnak. A kukorica Kőbányán se volt drágább, mint nálunk, míg most az egyetlen szeszgyár az árán vásárolja össze a megszűnt vállalatoktól, amelyen neki tetszik.

Legtöbb hibát követett el a kormány a szeszkontingens új felosztása körül. Csak hogy mi nem a nagyipari szeszgyárak megnyirbálásában találjuk a hibát, hanem abban, hogy engedte úzerkedni tárgyává tenni a gazdáknak jutott szeszkontingenst, ahelyett, hogy szeszgyárak építésére kötelezte volna őket. Mennyivel bonyosabb lenne most nálunk a termelői helyzet, ha a buzsáki szeszgyárnak három-négy mezőgazdasági szeszgyár nyújtana konkurrencziát a környéken és oda vihetné a kisgazda a maga terményét, ahol többet adnak érte.

Igy csak rombolt a kormány, akkor épített volna is.

A dolog azonban nem maradhat ennyiben; minden kezdet nehézséggel jár és a szeszkontingens felosztásának is megvannak a maga nehézségei. A rosszakarat csak ott kezdődik, ahol a hibák korrigálása elmarad. A kormány bizonyára segíteni akar a gazdákon, nem pedig spekulánsokat csinálni belőlük, s küldeni őket a tőzsdére egy divatos árucikkkel, hogy versenyt kiabálják Ugron Gáborral, meg Baruch Jeremiással.

— Én adok!

ismeretes panaszaival állott elő — azrealitás vádjaival. Smialovszky Valér után Horánszky Nándor mondott beszédet, melyben főszólyt a tisztviselők fizetésemelésére helyezte. Ekkor a vitát bezárták és Lukács László pénzügyminiszter reflektált az összes felszólalásokra. Nagy feltűnést keltettek a tisztviselők fizetésének emeléséről tett kijelentései. A részletes tárgyalásról vita nem is volt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezso.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László és Daranyi Ignác miniszterek.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök jelenti, hogy Komjáthy Béla egy havi szabadságot kér.

Lévay: Nem adjuk meg! (Doroltság.)

A ház megadja.

A pénzügyi költségvetés.

Lévay Lajos: Értékpapírjaink hazai elhelyezését követeli és hivatkozik arra, hogy pénzügyi idején a külföldön elhelyezett értékek visszaözönlenek az országba. Törvényhozás útján kell gondoskodni, hogy az országban elhelyezett alapítványi tőke magyar állampapírba helyeztessék el. Nagy elismeréssel nyilatkozik ezután a miniszterelnöknek és az egész kormánynak a működéséről. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés jobbról.)

Kossuth Ferenc: Ezuttal is csak azt konstatálja, hogy a költségvetés nem reális. A miniszter októberben eldicsekedett azzal, hogy mily nagy mérvben gyarapodtunk s íme a zárszámadásokból kiderül, hogy a miniszter által felhozott számok nem egyeznek meg az ottani végszámokkal. Ez tévedés, ha jóhiszemű is. Nem lehet reális a költségvetés, amelynél egy 800 millió előirányzatnál 100 millióval tévednek. A katonatisztek fizetésemelése 8 millióval emelte a budgetet, ezt csak az adók emelésével lehet fedezni. A költségvetés szaporodása nagy aggodalomra ad okot, csak azt bizonyítja ez, hogy Ausztriának mindig többet és többet

gát. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélbalon.)

Smialovszky Valér: Kossuthal szemben tagadja, hogy a költségvetés irreális volna. Elismeri, hogy vannak gazdasági bajaink, de azokon idővel helyes törvényhozási intézkedésekkel könnyen segíthetünk és segíteni is fogunk. Az ipar fejlesztését okvetlenül szükségesnek tartja. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés jobbról.)

Horánszky Nándor: Arról akar beszélni, a mivel a pénzügyminiszter is sokat foglalkozik: t. i. az államháztartás egyensúlyának fenntartá-

sáról. Az a nézete, hogy a felmerülő köve- sekkel szemben a legrigorózusabb álláspont kell helyezkedni és csupán a legszükség- és legsürgősebb igények kielégítésére kell ritkózni. Csak így tarthatjuk be azt a sor- politikánkban, a melynek betartása állami de- k. A múltban pénzügyi kormányzásunk két hibát követtek el. Az egyik az, hogy töttek derűre-borura, a második az, hogy a rendet nem tartották be.

Már pedig gazdasági helyzetünk nem oly hogy ily horribilis budgetet, mint a mi- nienk, elviseitünk. Mindama elő- tészek, melyek az állam rendelkezésére állanak, lehetősé- ki vannak merítve, új források nem igen van. A törvényhozási intézkedé- sben sorrendet kell tartani, nagy-kiadások fognak okozni, de az ország- gazdaság az admin- tráció reformjai, az ország- gazdasági intéz- sek, a kivándorlások elleni intézkedé- s az állami és törvényhozási tisztviselők fizetésének a javítása. (Élénk helyeslés.) A költségvetés még a nepekatas fejlesztés és az állam- államosítás. (Felszólás.) Hosszabbban tartó a tisztviselők fizetésének a javítása, a melyeket elengedhetetlen állami feladatnak tart. Ezt vagy egyszerre, vagy okos- lépés- utánban kell megcsinálni. Ez a költségvetés a tisztviselők munkakörét reális- adja meg a költségvetést reálisnak tartja, mert csak szükséges kiadásokat foglalja magában. A költségvetést elfogadja.

A pénzügyminiszter beszéde.

Lukács László miniszter: Bocsántot ké- hogy meggyengült egészsége miatt csak rövid- den szólal fel. Egyik forró óhajta az volt a felszólalóknak, hogy állampapírjaink lehető- leg itt Magyarországon helyeztessék el. tekintetben lényeges javulás állott be, mert míg 1888-ban állampapírjainknak csak 18% sz- százaléka volt Magyarországon elhelyezve, 1898- ban már 32% sz- százalékat tett ki az ittelhelye- zett állampapírok százaléka.

A mi a hitelünk javítására irányul kíván- ságokat illeti, erre nézve az a meggyőződés, hogy hitelünk függetlenítését valótan rende- lni kell.

addig is megte- tett törvényhozás- intézkedé- s, pedig teljes garanciát nyújtunk arra nézve, hogy a valutarendezés zavartalan megvalósul- sák és befejeztessék. (Élénk helyeslés jobbról.)

Kossuth a költségvetés ellen újból az ir- realitás vádját hozta fel. Ezt Horánszky má- megczáfolta, csak annyit fűz még hozzá, hogy ez az irreálitás a legkönnyebb vád, mert nem nagyon igényli a bizonyítást, a vád- vád- szemben. Kossuth szeretné, ha költségvetés- oko- zó új törvényjavaslatokat nem hajtánák vég- re, vagy nem terjesztenének elő, neki (a mi- niszternek) is őszinte kívánsága az, de nem fo-

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 27.

Szép tavaszi idő, kellemes, meleg szellő az utcán és unalmas pénzügyi vita a házban. A pénzügyi költségvetés volt napirenden. Lévay Antal volt az első szónok, aki az állampapírok elhelyezéséről beszélt röviden. Kossuth Ferenc

A Boros-lányok.

Irta: Kóbor Tamás.

A Borcsa lányuk éppen akkor született, mikor kitéteték Borosékat a viczeházmasteri lakásból. Három nap a fölmondás, de könyörü- letből vártak ötödnápig, a míg az asszony föl- gyógyul a betegágyból.

— Ez se hoz ránk szerencsét, — so- pánkodott az apa, a mire azonban az asszony, a ki jövendőmondó családból származott, be- teg hangján és kisdédét magához szorítva vi- gasztalta:

— Ellenkezőleg, apjuk, nyomoruságban születni szerencsét jelent.

Hát az asszonynak volt igaza, mert a Mariska lányuk két évvel későbbén már egy négyemeletes palota félpinczéjében született, a hol a boldog házaspár már mint házmes- ter lakott. Ha akkor ki nem dobják őket a mély pinczéből, most nem volnának a magas pinczében.

De ezzel aztán a jóslatnak visszája is hitre talált és Borcsék meg voltak győződve, hogy a jómódban született Mariska még nagy bajt hoz reájuk.

Következésképen, a míg Borcsának gyöngy élete volt, iskolába is járt és tőlük telhetőleg szép ruhában járt, addig Mariska végigsurrolta a négyemeletes palota garádicsát, folyosóit s nénje rongyait kapta ruhául és az apja viseltes csizmáiba bujt télviz idején. A mellett szitok,

fitleg bőven kijárt neki, míg Borcsa sohase ka- pott ilyenekből. Denique, a jóslat már eleve be- teljesedett, Borcsában öröme telt a szülőknek, míg Mariska egyre hallotta, hogy valóságos csapása ő a házmasteri lakásnak.

Igy növekedett föl a két leány, Borcsa ka- laposan járt az utcán, Mariska meg mezitláb. A nénje röstelt is vele az utcán mutatkozni, a mit Borosék magától értetődőnek találtak és keményen megtiltották kisebbik leányuknak, hogy az utcán vagy idegenek jelenlétében test- vérkép szöljön Borcsához. Hadd higgyék, hogy ő cselédje a háznak.

Hiszen ha telt volna élelemre, ruhára, Bor- csát dehogy is engedték volna munkába járni. Ilyen szép lány, mint ő, születése biztató körü- ményei mellett nem fog a nyakukra vénülni, csak úgy kapkodnak utána a jóra való mester- emberek, de meg az önálló iparosok is. Így azonban Borcsa mégis munkába járt, pénzt ke- resett, még pedig mint elárusító kisasszony a huszonhét krajczáros bazárban. Már tudniillik, mikor a bazárok huszonhét krajczárosok voltak, nem pedig, mint mostan, koronások. Igaz, hogy a keresete ráment a ruházkodására, de mindegy. Legalább a ruháját kereste meg maga és min- dig kisasszonyosan járt, úgy, hogy még a házi- ur is előre emelte meg előtte a kalapját, ha a kapuban találkoztak.

Egyszer azonban az történt, hogy Borcsa elkodvetlenedett, szomorú, beteg lett. Végre is nem titkolhatta többet: bevallott az anyjának mindent. Hát a háziur volt az oka.

Szörnyű volt a Borosék kétségbeesése. Az apa rögtön ott akarta hagyni a házat, de hát hova menjen? A háziurat nem vonhata fele- lősségre. Fogta magát és kidobta a leányt. Nem az ő gyermeke többé, mert ő becsületlenül akar megöszülni.

Borcsa egy darabig könyörgött, aztán ke- czéran rándított a vállán, és az édes anyjának, ki sirva segítette ölbe nyalábolni a tolmáját, odamondogatta:

— So'se sirjon, édes anyám, jobb sorsom lesz ezentul, mint volt eddig!

A Mariska leánynak ezentul jobb dolga volt. Nem mintha jobb ruhát kapott volna vagy kevesebbet kellett volna dolgozni, inkább csak morálisan javult a helyzete. A család- énjével szemben az apja nagyabecsülte az ő becses- ges voltát. Hogy sohase áll szóba legény- ké- pedig szemrevaló leány ő is és ha éjszaka kapu- nyit a fiatal embereknek, hát volna valami csapodársághoz. A lelkiismeretük is megmoz- dult, vigasztalást is találtak az elvesztett le- nyért, a kinek a nevét nem volt szabad az ap- előtt kiejteni.

Mariska megmaradt, a ki eddig vo, jóra- való, szorgalmas, szerény teremtséne, a ki soh' se látta mosolyogni és sohase klottak panaszkodni. A szülei gyöngédsége miatt neki, de ez csak abban nyilvánult, hogy még korábban kelt és még többet dolgozott. Hus- ból pedig, a mit ebédre kapott, a felét mindig meghagyta, hogy az édes apjának több usson belőle.

gadható el, mert vannak oly fontos és sürgős igények, a miknek kielégítését maga a törvényhozás kívánja. Tiltakozik az ellen, mintha a budget emelkedése erőszakos volna. Az átutalásról régebben felsorolt számai a szeszre nézve már eddig is beváltak s a cukorra és petroleumra vonatkozólag remélhetőleg szintén be fognak válni. Az állami és törvényhatósági tisztviselők fizetésemelésének a kérdésével behatóan foglalkozott. Csak a legszükségesebb emelés is évi 35 millió korona budgetemelkedést jelent. Ez a horribilis szaporítás ma még lehetetlen, de igyekezni fog fokozatosan keresztülvinni ezt a szükséges követelményt. (Zajos helyeslés.) Még Smialovszkynak válaszol röviden, mire a költségvetés elfogadását kéri. (Zajos helyeslés, éljenzés.)

A tételt elfogadták.

Szünet után

következett a részletes tárgyalás.

Senki sem szólalt fel.

A pénzügyminisztert megéljenzették.

TAVIRATOK.

Elhunyt osztrák politikus.

Bécs, márczius 27. (Saját tud. táv.)

Ziemialkowski, az urakházának tagja, ma délben meghalt.

Egyházi választások.

Nagy-Szeben, márcz. 27. (Saj. tud. táv.)

A görög-keleti román főegyházmegye zsinatába világi képviselőül megválasztottak: a nagy-szebeni járásban Cosma Partén és Preda, a szelistei járásban Draghiciu és Barcian dr., a tordai járásban Moldován Szilveszter és Stroia dr., a segesvári járásban Lemenyi Liviusz és Boiu.

Konstantinápoly, márcz. 27. (Saj. tud. táv.)

Damad Mahud hasa Genfből táviratot küldött a szultánnak, a melyben ellenzi a fizetendő emelését és tanácsokat ad a szultánnak az államháztartás egyensúlyának helyreállítására nézve.

A pestis.

Sidney, márczius 27. (Saját tudósítónk táv.)

Eddig mindössze 36 pestis-eset fordult elő, a melyek közül 13 halállal végződött. 3000-nél több embert beoltottak pestis-szérummal.

Meg is lett a jutalma: huszesztendő sem volt még, feleségül vette egy szabólegény. Becsületes, hites feleségül, a milyen az édesanyja volt az édesapjának. A lakodalom napján ejtette ki Boros uram először az elzúllott leány nevét mondván:

— Tisztességes, szorgalmas, szerető lányunk voltál mindig és rajtad van az isten áldása. Mert legfőbb kincs a becsület, nem úgy mint az a másik, a Borcsa, a ki ha a csatornába fuladt, eddig, még azt se sajnálom.

De hát a Borcsa nem fuladt a csatornába, Pucczos uri dáma lett belőle, a ki télen drága bundában sétált a váci-utcában, nyáron pedig tengeri fürdőkre ment. Töménytelen pénze volt és a legjobb uri társaságban fordult meg. A házi urral csak úgy fitymálva állt szóba, nem volt ez már hozzá való ember a grófok és bárók mellett, a kikkel Borcsa a tivornyákon mulatni szokott. A házmesteri lakásban tudtak erről a jó módról, de Boros uram kenetesen mondogatta:

— Jobb tisztességben száraz kenyéren élni, mint becsületlenül tejben-vajban fürödni. Nincs áldás azon a pénzen.

Hát ebben a Boros uramnak igaza volt és igen szép volt tőle, hogy szegény ember léteire így gondolkodott. De bizony másfelől a Mariska tisztességén sem igen fogott az isten áldása. Ha csak a termékenységben nem ismerjük el, melylyel urát minden esztendőben megörvendeztette. A gyerek szaporodott, a pénz fogyott. Rossz idő járt a szabómesterségre. Egyizben

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 27.

Mafekingben igen rosszul áll az ostromlott angolok dolga, a mit egyebek közt az bizonyít legjobban, hogy Roberts lord szükségesnek tartotta azt táviratozni Londonba, hogy a burok ostromgyűrűje már gyengül a város körül. Mikor az angol hadvezérek tüntetnek a helyzet jobbra fordultával, akkor — a háboru sok hónapos tanulsága szerint — igen rosszul állanak mindig a dolgaik.

Magántáviratok meg is mondják részletesen, milyen az a „jobbra fordult” helyzet Mafekingben. Az éh halál dühöng a városban, s az ostromlott lakosság reménye vesztetten várja sorsát, a mely épen nem kecsegteti őket avval a szerencsés véggel, a mely Ladysmithet érte volt

Nagyon érdekes az a hír, a melyet egy brüsszeli távirat hoz. E szerint nem sokára egy bur küldöttség megy Németországba, esetleg onnan az Egyesült Államokhoz, felajánlani ezeknek a két bur köztársaság feletti protektorátust. Ha már szabadok nem lehetnek, legalább Anglia uralma alá nem akarnak kerülni. Persze ez a küldöttség — érthető okokból — eredménytelenül fog hazatérni. Egyik államnak sem lesz kedve a két délafrikai köztársaságért Angliával háborut kezdeni.

Mai távirataink a következőket jelentik:

Fokváros, márczius 27.

Milner kormányzó ma Alivalnorthból tovább utazott Bethuliébe.

London, márczius 27.

Egy 400 főnyi bur kommandó nira megszállta Papkuelt és kényszerítette a herbertkerületi lázadókat, hogy ismét Transzválihoz csatlakozzanak. A nevezett kerületben nagy fosztogatások fordultak elő.

London, márczius 27.

A Daily News-nak jelentik Bloemfonteinből 25-iki kelettel: French tábornok lovasságával visszatért ide a nélkül, hogy az ellenséggel összeütközött volna. Azokban a kerületekben, a melyeket csapataival bejárt, sok burgher letette a fegyvert.

A Daily Mail-nak jelentik Ladysmithből 25-iki kelettel: Ma az a jelentés érkezett ide,

hogy a burok a Vanreenen-szorosban erősen el-sáncolták magukat és nehéz ágyuikkal elzárnak a szorosban. Ugyanennek a lapnak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel, hogy Kimberleyből egy expedíció indult el, melynek fő-czélja Griquatown város, a melyet a burok megszálltak.

Brüsszel, márczius 27.

A burok Ladysmithből érkező jelentések szerint szorgalmasan építik sánczaikat. Hatalmas ágyuikat magas pontokra vonszolják. s azokon készülnek az ütközetre.

London, márczius 27.

Roberts lord a következő táviratot küldte ma ide:

Nicholson-tól Boulevoyából a következő táviratot kaptam: Bavenhafenből érkezett hírek szerint Mafekingben minden rendben van. Az ellenség kordonjának ereje mindinkább gyengül.

London, márczius 27.

Mafekingből érkező magántáviratok egészen másként festik a helyzetet, mint Roberts fenti értesítése. Ezek a magán tudósítások jelentékenyen kedvezőtlenebbnek mutatják a helyzetet a hivatalosan hangoztatottnál.

Egyik ilyen magántávirat így szól:

Tegnap a burok erősen bombázták a várost. Veszteségeink meglehetősen nagyok voltak.

Hétfőn értesültünk Ladysmith felszabadulásáról és Cronje kapitulációjáról. Ezek a hírek erőt öntöttek belénk. Abban reménykedtünk, hogy Blumer tábornok előre nyomul, de reményeinkben csalatkoztunk. *„Mafekingből érkező hírek szerint a burok teljesen ki van mérülve. A benszülöttek éhen halnak, mert nem akarnak lóhúst enni. A burok ostromgyűrűje nagyon erős.”*

Brüsszel, márczius 27.

Április elején a bur államoknak egy küldöttsége fog Berlinbe és onnan esetleg New-Yorkba menni, hogy felajánlják Németországnak, s ha ez el nem fogadná, Franciaországnak a két köztársaság fölötti protektorátust annak fejében, hogy Angliától megszabadítsák őket.

Ah, a másokra való tekintetből! A nyomorba süllyedő Borosék mind gyakrabban gondoltak most a másokra. Vajjon hol van? Milyen a dolga? Mintha csak töprengésükre való válasz volna, betoppan a levélhordó és pecsétetes levelet hozott. Pénz volt benne.

— Nem kell nekünk a becstelen pénz, mondta az öreg Boros: és a bankó csakugyan érintetlenül feküdt egy hétig a szekrényben. Akkor mégis hozzányultak: muszáj volt.

Aztán jött a levél. Hogy megbocsátottak-e neki? Ő most Berlinben van, a grófi barátjával. Hiszen szép dolog a becsületesség, de neki egy csöpp kedve sem volt nyomorúságban penészesedni még. Hogy szegény leánynak jobb nem is élni, mert a tisztességet nem becsülik. Aztán mi lesz belőle? Elmegy egy részeges mesterlegényhez és holta napjaig sanyli a tisztességét. Igaz is, hát a Mariska hogy van? Reméli, hogy jól van.

Az öregek, mikor ezt a levelet olvasták, nem mertek egymás szemébe nézni. Nem is szóltak semmit. Oda adták a levelet Mariskának, az is elolvasta és szintén nem szólt semmit. Csak nézett öreg szüleiére, míg köny fütotta be a szemét. Volt ebben a nézésben valami, a mit az öregek elértettek és megijedtek tőle. Azt mondta: igaza van Borcsának, mért nem neveltetek belőlem is Borcsát? De aztán összerázkódott és heyesen magához ölelte legkisebb gyermekét. Ő ezt a gondolatot szerencsésen elhessegette magától.

sztrájkoltak is és ebben az időben a Mariska ura ivásra adta magát, a hogy a legtöbb szegény embert a rengeteg nyomor szokta züllésbe vinni. Szegény Mariska ebben a sorban sem panaszkodott, szinte egykedvűen buzgólkodott a nyomorúság enyhítésén. Surolni, mosni ment, harisnyakötést is vállalt, s egyre szülte a gyerekeket, hogy a szegény szabónak, a mikor józan volt, égnek meredt a haja szála.

Igy télt az idő, mondhatatlan keserűséggel, nélkülözéssel. Az öreg Borosék mind öregebbek lettek. Mióta Mariska férjhez ment, viczenét kellett tartani s az öreg mestersége, a kömüvesség, szintén hanyatlott. A házmesteri pinchében is tanyát ütött a gond. A mellett itt-ott muszáj volt a Mariskán valamivel segíteni, hol egy hatossal, hol egy pár gyerekczipővel. Egyszer aztán a szabó elunta magát, a feleségét, a sok gyereket és kereket oldott. Azt írta, hogy Amerikába megy, vagy a vízbe öli magát, de tovább ezt az életet nem viszi.

Mariska asszony kitörülte szeméből a könnyet és segített magán úgy, a hogy lehetett. Az apja házában beállt viczenének. Mint lánykorában, most is sikálta a garádicsot, meg a folyosókat, megrokkant erővel, ránczos, koravénült képpel. Ő nem panaszkodott, de a házban rossz vért szült a sok piszkos gyerek és a háziur majdnem kitette miattuk az öregeket is. De azt mondta, hogy a másik lányukra való tekintettel elnézi a dolgot, ha a gyerekeket szigorúan a lakásba internálják, a mi kinos vigyázattal meg is történt.

London, márczius 27.

Az afrikander-szövetség Paarlban gyűlést tartott. A szónokok azt hangoztatták, hogy ha most a két köztársaság függetlenségét megcsorbitanák, nem fog hat esztendő elmúlni és új háború tör ki. A köztársaságok függetlenségének elvétele nagy és állandó veszedelme lenne Anglia hatalmi állásának.

Napoleon császár követe haldoklik

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 27.

Az utolsó francia császár egyik legnevezetesebb embere utolsó perczeit éli egy Párisból érkező távirat jelentése szerint. *Benedetti* gróf, III. Napoleon volt berlini követe van halálán, az az ember, a ki az 1870. évi porosz-francia háborút úgy szólván kitörésre vitte s a ki, míg császárságának leghivebb híve volt, valójában mégis okozója volt annak, hogy a Napoleonok császári trónusa összedőlt s Franciaország manarchiából köztársasággá formálódott.

Benedetti gróf megmaradt a változások ellenére is a császárság hívének, s a Bonapartisták között mindmáig nagy szerepet játszott. Szívében egy ideál élt mindig: a császár. A császár egy volt neki hazájával, s úgy képzelte, hogy a császársággal együtt száműzött ő is és akkor nyeri vissza hazáját, ha majd megint előkerül az aranyos trón, s rajta egy Bonaparte foglalja el méltó helyét. Ezt a napot várta *Benedetti* gróf mindvégig.

Most is Bonaparte Matild hercegnő látogatásán volt. A hercegnővel a császári álmok-elsötétedett előtte a világ és székéről a földre hanyatlott. Szélnűdés érte. Azonnal orvost hívtak s ápolás alá vették. A hercegnő nem engedte, hogy elvigyék a beteget, hanem palotájában helyeztette el és ápolatja.

Benedetti gróf állapota igen aggasztó, orvosai nem remélik, hogy élete megmenthető legyen. Közeli halála most emlékezetbe hozza életét, a mely a francia-német legujabb história legnevezetesebb mozzanataival kapcsolatos.

A porosz-francia háborút kitörésre Bene-

Az öreg Boros pedig leült és irt a leányának egy végtelen panaszos levelet, hogy mekkora nyomoruságban vannak, hogy mennyire köszönik, hogy elszakadt gyermekük — hiszen a vér csak nem válik vízzé — gondol rájuk. Aztán jöttek az idegen pecsétes levelek, mentek rá a válaszok, egyszer aztán betoppant ő maga előkelően, üdén, hogy az öregek nem is mertek hozzá nyulni. Mariska meg szintén állt a szoba zugában, kimeredő szemmel és nézte, az a csipkés, bársonyos uriaszszony mint borul az édes anyja nyakába és hallgatta, az öreg Boros reszkető hangon mint motyogja:

— Tudtam, hogy te leszel a mi szerencsénk.

— Hát ez kicsoda? — kérdezte csengő hangon Borcsa, a szoba zugába vonult Mariskára mutatva. Ez félszegen megmozdult, de a néni akkor már megismerte.

— Mariska! — kiáltotta és feléje tárta karjait. — Szegény Mariska, hogy nézel ki!

— És Mariska, a szerény, a becsületes Mariska, erre a szóra szörnyen elszégyelte magát és az öreg Borosok is elszégyelték magukat.

— Az ura, — motyogták ők.

És keserűségtől fuldokló hangon mondotta Mariska is:

— Az uram . . .

detti vitte. Sok vád érte őt ezért Franciaországban Sedan után, s hasztalan védekezett, nem hittek a szavának. — 1870-ben, mikor Lipót, hohenzollerni herceg spanyol trónjelöltisége nagy izgatottságot keltett, *Benedetti*, mint berlini követ arra akarta rábírní Vilmos porosz királyt, hogy tiltsa el a herceget a jelöltség elfogadásától. Julius 9-ikén és 11-ikén felkereste ez ügyben a császár, s megnyugtató választ kapott is tőle, mégis III. Napoleon utasítására újból kereste a porosz királyt, hogy kötelező ígéretet vegyen tőle arra, hogy a jövőben sem engedi meg a hohenzollerni hercegnek a spanyol jelöltség elfogadását, illetve nem támogatja azt ebbeli törekvéseiben. Vilmos erre nem volt hajlandó. Julius 16-án *Benedetti* ilyen előzmények után éppen nem illendő formák közt újból kihallgatást kért. Erre Vilmos azt üzenté neki, hogy nincs semmi további mondanivalója, s így feleslegesnek tartja az újabb meghallgatást. *Benedetti* ezt azonnal megtáviratozta császárságának, aki erre hadüzenésre határozta el magát. *Benedetti* visszautazott Párisba, s a háború kitört.

Hogy szerencsétlenül végződött a nagy mérkőzés, az közismeretű. *Benedetti* okolták az óriási vereségért, s ő hasztalan védelmezte diplomáciáját a vádak ellen. Félrevonult a világtól, s multja emlékeinek élt. Hol Olaszországban, hol meg Corsicában Ajaccioban tartózkodott. Most Párisból jön a hír, hogy halálán van. Históriai emlékek szállnak vele nyugovóra, fájó, küzdelmes emlékek, hogy helyükbe lépjen a feledés, a béke, a meghiggadt itélet.

SZINHAZ ES IRODALOM.

Szerda: Mignon, opera (Páros bérlet.)
Csütörtök: Névtelen levelek, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Névtelen levelek, bohózat. (Páros bérlet.)
Szombat: Ninon, opera. (Páratlan bérlet.)

* **Alkalmi könyv a nyári színház megnyitására.** Az a csinos, szellős hajlék, melyben nyári otthonára talál az aradi színész, s melynek főképen abban van jelentősége, hogy az állandó színész dolgát valósította meg városunkban, már csak a külső, belső csinosítgatásra, berendezésre szorul. Ott áll már az épület, falai felépítve, tornyai kiemelkedve a paloták közül, melyeknek záró pontja a körüli új építkezések során a nyári színház. Nemsokára meg lesz a megnyitása is, mely nagyobb ünnepélyességgel lesz egybekötve. A megnyitás alkalmára irodalmi munka is készül, mely első sorban az állandó színész ünnepét fogja megörökíteni. „*Allandó Muzsa*” lesz címe az alkalmi műnek, melyet *Faragó Rezső* és *Losonczy Zoltán* aradi hírlapírók szerkesztenek. Ebben az *Allandó Muzsában* írásban és képben meg lesz minden, ami a megnyitásra tartozik. Az ország és első sorban Arad írói és művész emberei, kiknek jussuk van ahoz, hogy a színházról irjanak, a könyvben hozzá fognak szólni a nevezetes eseményhez. Sok aktuális cikk és érdekes adat tarkítja a művet, melynek külső kiállítás, mindenekelőtt művészi czimlapja méltó lesz a tartalmához.

* **Az arany kakas** szavára ma gyéren jött a közönség a színházba, pedig érdekes volt *Ruzsinszky*, első bemutatkozása a fogadósnő szerepében. Valóban tüzzrel pattant kis menyecske volt, ki ép úgy megállja helyét mikor pattog a nyelve, mint mikor lelkesen éneklí a szép népdalokat. A kis közönség meg is tapsolta érte. A többi nagyobb szerep a régi kiosztás szerint *Pintér*, *Mezey*, *Harmath Józsa*, *Kalocsa Róza*, *Bács*, *Pethes*, *László* kezében volt, kik

mindannyian hozzájárultak a derült hangulat fokozásához.

* **Névtelen levelek** a címe annak a mulatós bohózatnak, melyet szintársulatunk csütörtökön mutat be. A névtelen levelek egy házimester írja rendszerint boldog házasságok nek, kiket egymás iránt féltékenynyé tesz. E által borraivalóhoz jut. A darab komikus helyzeteiben a mozgató alak egy — néma anyós. Ezt a ritka fajtát nálunk *Tolmáinének* kell képviselnie, a ki a legkacagatóbb bravurral fele meg hivatásának. Őt imádja *László Gyula*, legszerencsésebb vő és valósággal versenye *Mezeivel*, a ki a néma asszony ura. Hálás szerepe van a darabban *Pintérné-Szép Olgának*, a ki szakácsnéből lett uri asszonyt jellemez pompás hűséggel.

* **Amon Margit bucsufelleptei.** *Amon Margit* a szegedi szintársulat kedvelt primadonnája vasárnap és hétfőn lépett föl utoljára Szegeden mielőtt a népszínházban elfoglalná az őt megillető helyett. Vasárnap *Konti József Eleven örök* című operettjében lépett föl, óriási sikert mellett. Az előadáson a szerző is jelen volt. Hétfőn a *Görög rabszolga* Aspasia szerepében lépett föl a jeles primadonna amely szerepben a legszebb sikerét aratta Szegeden. A bucsuz művésznőt zajos ovációban részesítette a közönség.

* **Az erkölcsös német kormány.** Berlinből jött távirat hiradása szerint a német belügy miniszter egy rendeletet bocsátott ki a német színházi viszonyok megjavítása czéljából. A rendelet utasítja az illetékes hatóságokat, hogy tiltsák el az arra nem való egyéneket a színházi vállalatoktól és ügynökségektől, hogy által csökkenjen a száma az apró-cseprő színházaknak. A cenzura csak oly hivatalnokok kezébe adassék, kiknek képzettsége és erkölcsi leg érett ítélőképessége elejét vegye minden tévedésnek. Színelőadások, melyek az általános szemérmét és a közerkölcsiséget durván megsértik — eltiltandók.

Sikkasztó vasuti pénztárnok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 27.

Most, amikor napról-napra újabb és újabb negyedmillió, százezres stb. sikkasztásokról hoznak tudósítást a lapok, talán elenyésző csekély az az összeg, amit a napokban a bajmoki vasuti állomás pénztárából elsikkasztottak. Elég szomorú eset, hogy néhány száz forintért egész jövőjét tette tönkre egy fiatal vasuti hivatalnok, aki megfélekedve családjáról, a bűn útjára lépett.

A szomorú esetről a következő tudósítást vettük:

Bajmok község társadalmi életében kedvelt egyén volt *Thuránszky József* a m. kir. államvasutaknak személy- és áru-kiadási pénztárnoka, ki fiatal feleségével, aki a zombori vasuti állomás raktárnokának a leánya, nagyon szép családi életet élt. Nem költekezett, mindazonáltal a régi tartozásai és könnyelműsége arra késztették, hogy a bűn útjára lépjen. Olyan ügyetlenül vitte véghez a sikkasztást, hogy az első pillanatban rájöhetett. De nem kellett a pénz mást fizetni, összes ingóságai le voltak foglalva, idegen pénzhez nyúltakban a reményben, hogy majd megtéríti. A napokban rovancsolták a személy- és áru kiadási pénztárt és abból 736 korona 06 fillér hiányzott.

Mikor a rovancsoló a hiányt felfedezte kérdőre vonta *Thuránszkyt*, aki kezdetben mint számadási hibát tüntette fel a hiányt később azonban bevallotta, hogy a pénzt saját céljaira használta fel és megtéríteni nem bírta.

A m. kir. államvasutak igazgatósága nyomában felmentette a pénztárnokot a szolgálat alól és a szegedi üzletvezetőség képviselőjében *Mészáros Zoltán* titkár bünyenyítő feljelentés

tett a szerencsétlen hivatalnok ellen, egyuttal a szabadkai járásbírósnál biztosítási végrehajtást is kért ingóságaira, amit a járásbíró az alábbi végzéssel elrendelt:

1900. V. 786—1.

Végzés.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének, képviseli Mészáros Zoltán titkár, megkeresése folytán a kért biztosítási végrehajtás az 1881. LX. t.-cz 227. §-a alapján 736 korona 06 fillér, pénztári hiány tőke erejéig *Thuránszky József* bajmoki vasuti pénztárnok ellen, ennek összes ingóira elrendeltetik s ennek az ingókra nézve Mészáros Zoltán titkár közbenjötté mellett leendő foganatosítása végett a II—III. péld. *Probajcsévics Lőrincz* végrehajtó kiküldetik. Szabadkán, 1900. márczius 16. Dr. *Roósz* s. k. kir. albiró.

Gyilkos merénylet egy fogadóban.

— Borzalmas éjjeli kaland —

Budapest, márczius 27.

Steininger Gyula budapesti kataszteri tisztviselő rettenetes kalandot élt át a minap Olaszországban egy milánói fogadóban.

Az eset részletei oly megdöbbentők, hogy szinte el sem képzelhető másutt, mint a lazzaronik szép, de veszedelmes hazájában. *Steininger* San-Remoba igyekezvén, e hó 11-én reggel érkezett Milánóba, ahol elsőrangú szállodába szállt. Az volt a szándéka, hogy Milanóban csak egy napi időzést enged meg magának. Ez elég idő arra, hogy a város kiválóbb nevezetességét megtekinthesse. A szállodában megismerkedett egy elegáns külsejű fiatal urral. Egy valóságos teuton-óriás, hatalmas vállakkal és oly izmokkal, hogy hivatásos atléták is megirigyelték volna tőle. Az arcza azonban rokonszenves, a modora distingvált és korrekt. És minthogy ezen megnyerő egyéni tulajdonságokon kívül megbízható helyismeretet árult el, *Steininger* Gyula szerencsének tartotta, hogy a derék német hozzácsatlakozik.

Egész nap együtt csatagoltak. A német mindenről tudott valami érdekes dolgot és igen kellemes társalgónak bizonyult. Este felé fáradtan tértek vissza a szállodába, ahol az étkezőben együtt vacsoráztak. Vacsora után a német egy ismertebb mulatóba hívta *Steininger*t, de ez szabadkozott, hivatkozván gyöngéledő állapotára, amely nem teszi kívánatosá az efféle extravaganciákat.

A fiatal ember sajnálkozva bucsuzott el magyar barátjától, ez meg figyelmeztette a megbízhatatlan közbiztonságra. Jó lesz, ha vigyáz magára, mert itt Milánóban bizony könnyen leütik az idegent. Az ifiur mosolyogva köszönte meg a jóakaró tanácsot és elment. *Steininger* pedig lefeküdt. Előbb azonban gondosan bezárta az ajtókat, azt is, amely a folyosóra nyílt, azt is, amely a német szobájába vezetett. Félkilenczkor már ágyban volt és nyugodtan aludt éjfélig.

Ekkor azonban felébredt. Valami hirtelen roszullét zavarta fel álmából. Mintha megdelejezték volna. A feje kábult volt és nem igen tudott számot adni magának érzéséről. Ez a féltudatlan állapot annyira aggasztotta, hogy bántotta a sötétség és gyertyát akart gyújtani. Az éjjeli szekrényről vett két gyufát, de egyik se fogott. Felkelt, hogy a két a lépésre levő asztalról hozzon gyúltót.

Amint ágyáról leszállt, ugyanabban a pillanatban egy rettentő nagy ütést kapott a fejére hogy megszédült tőle. Még eszméletre is alig tért, mikor villámgyorsan öt-hat ütést mért ugyanoly félelmetes erővel fejére a láthatatlan kéz. A beteg ember a nagy veszedelemben oly erőszakos energiára kapott, hogy vad erővel

rávetette magát a titokzatos alakra, hogy életre-halálra megküzdjön vele.

Iszonyatos erővel küzdött a két ember. Az életéért harcolt most már mind a kettő. A szobában vak sötétség volt, úgy, hogy a birkózók nem ismertek egymásra. Az eredmény éppen ezért igen kétséges volt, mert egy butoron való megbotlás végzetes lehetett volna bármelyikükre is. Az orgyilkos nagy herkulesi alak volt és *Steininger* csakis ilyen egzaltált állapotban mérközhetett meg vele.

Teljes tíz percig tartott a rettenetes tusa. Hol az egyik kerekedett felül, hol a másik. *Steininger*ben már csak az iszonyu kétségbeesés tartotta az erőt. Az idegen támadó t. i. valahányszor hozzáférhetett, egy nehéz tárggyal a fejére sujtott. Végre sikerült *Steininger*nek a herkulest átnyalábolni és a földre terti. Ott aztán a kezéből kicsavarta a gyilkos eszközt is. Egy revolver volt, éles töltésre volt töltve és a merénylő bizonyára csak azért nem használta, hogy a szálloda személyzetét magára ne csődítse.

A földön még tovább folyt a kétségbeesett küzdelem. *Steininger*, aki az irtózatosságot helyzetben csak az önvédelemre gondolt, szóltanul birkózott eddig a gyilkosszándéku ellenféllel. Borzasztó munka volt ez. Minthogy hálórúhában volt csak, az idegen véresre taposta a lábait, a dulakodásban pedig térdéről, karjairól és más részeiről a bőr egészen lehorzsolódott. A kétségbeesett ember érezte, hogy ereje fogytán is keveset használ már a bátorsága, ha idegen segítség nem jön. Segítségért kiabált hát, amitől az orvtámadó annyira megrémült, hogy kegyelmet könyörgött. A hang ismerősnek tetszett *Steininger*nek és talán a maga veszedelmére eleresztette volna a rablót, ha a várt segítség éppen ekkor meg nem jön.

A szálloda személyzete meghallotta a segélykiáltásokat és *Steininger* segítségére jött. A beömlő lámpafénynél *Steininger* megismerte a betörőt. A barátságos német ur volt, akivel napközben ismeretséget kötött. Nemsokára a rendőség is megérkezett. Ennek akkor már csak át kellett venni a veszedelmes teutont, a kit a szállodaszemélyzet időközben erősen megkötözött, azonkívül megtartotta a vizsgálatot is. Ennek során kitűnt, hogy a német a két szobát összekötő közös ajtó zárját úgy preparálta, hogy könnyen kinyithassa abban az esetben, ha *Steininger* azt is bezárná. Ezen az ajtón jött be és még arról is intézkedett, hogy rajtakapás esetén merre meneküljön.

A rablót még aznap éjszaka átkisérték a rendőség börtönébe, ahol csak néhány napig volt. Innen a törvényszék börtönébe került. *Steininger*t pedig a kórházba vitték, ahol sebeit összekötöztették és figyelmes ápolás alá vették.

*Steininger*nek ez a szörnyü kalandja szenzációt keltett Milánóban. A részvét oly általános volt, hogy a magisztrátus több tagja fölkereste a kórházban és sajnálatát fejezte ki, a mely alkalommal nyomatékkal hangsúlyozták, hogy ez a sajnálatraméltó eset nem vethet árnyékot az olaszokra, mert a merénylő nem olasz, hanem német.

Ferdinánd fejedelem házi zsidaja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 27.

A napokban egy rövid távirat azt a hirt hozta Szófiából, hogy *Diósy* Ödön, az ottani magyar egyesület elnöke megszökött onnan. Most érdekes részleteket közöl tudósítónk ennek a szökésnek az okairól.

*Diósy*t óriási adósságai vitték a szökésre.

Kétszáz ezer forint erejéig siratják a hitelezői, a kik most hasztalan ütök bortal a nyomát.

Diósy egyike volt azoknak a nagyeszű és rendkívül ügyes szerencsevadászoknak, akik máról-holnapra vagyont tudnak szerezni. — A Balkán-félsziget kis államaiban nagy tekintélyt és befolyást is szerez egy-egy ilyen kalandos ekszisztencia, sokszor irányítója a legmagasabb politikának és hol vezetője, hol kizsákmányolója annak az államgazdaságnak, amelyet a hegyes országok fejedelmei folytatnak.

Diósy Ödön *Ferdinánd* fejedelemnek, Bulgária urának volt a házi zsidaja. Szabad bejárása volt a fejedelemhez, aki nagyon megbízott benne, s őt használta sokszor kényes pénzügyei lebonyolításánál. — Szerény kis állásból emelkedett erre a hatalomra. Mikor Szófiába került, úgy ment oda, mint az ottani magyar kereskedelmi muzeum igazgatója. Lassan összeköttetéseket teremtett magának, s ekkor önállósította magát. Saját koczkázatára vállalt kereskedelmi ügyleteket, közvetítéseket, s mindenki úgy tudta, hogy nagy vagyonának kell lennie, mert ügyletein, főleg az állami szállításokon óriási hasznai voltak.

Két év előtt megnősült. Egy nagyváradi leányt vett feleségül, — a szülővárosából valót. Fényes háztartást rendezett ekkor be. Az asszony úgy költött, mintha fejedelmi udvartartást vinne. A vagyon ezeken a költségeken eluszott, s a jövedelmek sehogy sem fedezték az asszony mérhetetlen pazarlái hajlamát. De volt hitelük bőven. Hogy is ne lett volna a fejedelem zsidájának?? A fejedelemnek elfogyhat a pénze, de a fejedelem sáfárjának okvetlenül kincses embernek kell lennie. Az orosz bank szofiai fiókja óriási összeget adott neki, — a 200.000 frt nagy részét. E mellett több kereskedő és bankár siratja szomorúan *Diósy*ék eltűnését.

A szofiai társaság, a melyben a szélhámos házaspár nagy szerepet játszott, igen kellemetlenül lepődött meg a leleplezéstől. Hogy mi volt *Diósy* Szófiában, mutatja az is, hogy a mostani osztrák kereskedelmi miniszterrel Kalmal, a ki régebben osztrák-magyar konzul volt a bulgáriai fővárosban, állandó összeköttetést tartott s mindig szívesen látott vendége volt, sőt nem egyszer védte meg a konzul öt mindenféle feljelentés ellen, a mely ellene érkezett.

Magyarországból a *Magyar Általános Hitelbankkal* állott *Diósy* közvetlen összeköttetésben, mint a bank bizományosa. Ez is jelentékenyen károsodik a szökés folytán.

Az eltűnt házaspár csak igen jelentéktelen összeget vitt magával a 200.000 forintból, mert ennek a legnagyobb részét még Szófiában költötték el. Hol s merre járnak, nem tudja senki, pedig igen sokan kíváncsiak rá, hogy ha pénzüket vissza nem kaphatják, legalább a büntetőtörvényből adhassanak nekik egy kis gyakorlati oktatást.

Egy elzüllött gavallér halála.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 27.

Hihetetlenül regényes multu ember halt meg most Amerikában: *Lazarovics* Mihály, az egykor egész Magyarországon ismert gavallér, ki a többszörös milliomos és a lifttologató közötti élet minden fázisát átélte. Sorsa New-Yorkba vetette, hol egy ottani kávéházban regényes életének vége szakadt.

Lazarovics apja a bácskai Szerelistye községben élt, mint többszörös milliomos s mikor meghalt, rengeteg vagyona mind fiára maradt. A fiatal *Lazarovics* úgy érezte, hogy ez a va-

gyon sok egy embernek s kötelességének vélte, hogy azon tulajdon. Felköltözött a fővárosba, ahol könnyebb volt a milliókat elverni, mert otthon Bácskában annyi pénzt elusztatni még sem lehetett.

Állandó alakja lett az éjjeli mulatóhelyeknek s főképen az orfeumoknak. Mikor éjjelenként a Somossy-kávéházban megjelent, a pinczerek, a cigányok, még a kávéház előtt várakozó kocsis is pezsgőt ittak. — A turfot is segítségül vette a pénzköltésre. Nem mint istálló-tulajdonos, hanem mint hazard játékos vert itt el óriási összegeket.

Mint az ilyen alakoknak egyáltalában, neki is meg volt a maga, hogy regénybeli nyelven szóljunk, szirénje. A Somossy orfeum deszkáiról jutott hozzá, a szirénhez a híres szépségű Carola Czecziliához, kinek azután imádója és aranyat tejlő fejtő tehene lett. Ketten azután könnyebben költötték a pénzt. Talán a párisi félvilági életet festő regényeket vették utmutatónak, hogy olyan korrektül csinálták ezt a dolgukat. A sablonos orosz trapperek sem maradtak el, melyeket a Stefánia uton a fél és az egész világ irigykedő érdeklődése mellett hajtott a szép Carola Czeczilia, a bronzvörös hajban divatozó szirén.

Igy folyt ez egy ideig, míg azután az erkölcsi züllés után, az anyagi züllés is elkövetkezett: *elogyott a pénz*. Ekkor több piszkos ügy hozta forgalomba Lazarovits nevét. Tarnóczy Gusztávval, a Tarnóczy-féle gépgyárossal emlegették együtt egy érdekes pörben, olyan formán, hogy Tarnóczy csalással és sikkasztással vádolta.

Legutóbb a Dreyfus-pör tárgyalása alatt beszéltek róla. Az a hír terjedt el akkor, hogy Czernuski az a rejtélyesen felmerült alak, ki a rennesi hadbírótság előtt Dreyfus ellen vallott, nem más, mint Lazarovics.

Az egykori milliomos azután Amerikába került, hol mint *liftológus* kezdte meg pályáját. Volt azután szolga, pinczér, impresszárió s legutóbbi időben, mint a lapok irták valami jobb állásba került. Ma azután Newyorkból Kronfeld József „reporter of the Newyork Herald” aláírással levél érkezett Budapestre, amely következőket mondja:

Egy new-yorki lap e hónap 9-iki keletel írja:

Tegnap temették el Lazarovics Mihályt, a magyar kolónia körében jól ismert egykori milliomost, impresszáriót és pinczért, aki a Bellevue kórházban influenzában és honvágyban meghalt. Számos magyar kísérte utolsó útján. Sirjánál a budapesti Heintze-féle lottócézég volt hivatalnok. Weismayer Béla *lelkész*, aki Amerikában róm. katolikus hitre tért s egyike a legbuzgóbb misszionáriusoknak, tartott megható gyászbeszédet. Egy szem sem maradt szárazon. Gallovich Viktor, Lazarovits benső barátja, amerikai szokás szerint a nyilt sir fölött gyászdalt énekelt.

HIREK.

— József főherceg Libits Adolf állapotáról. Thewrewk István hírlapíró tárczacikkét irt Libits Adolfról, József főherceg uradalmának kormányzójáról, abból az alkalomból, hogy Triesztből érkezeti táviratok tudatták Libitsnek súlyos megbetegedését József Agost főherceg egyiptomi utjáról való visszaérkezése alkalmával. Thewrewk István meleg hangon, igaz részvétellel irt tárczacikkét, minden kommentár nélkül elküldötte József főhercegnek, s Fenségesnek Fiuméba. Erre a Fenséges ur tegnap, következő sürgönnyel válaszolt:

Thewrewk István Nagyvárad.

Fp Fiume 8989 udvari 33 25, 2/3 sr

Libits súlyosan betegen fekszik Palermóban

fiam ápolása alatt. Vese és szivbajt sejtének. Az állapot ingadozik, de még nem adtuk föl a reményt.

József főherceg.

— Hieronymi Károly, Aradváros országgyűlési képviselője, a mai napon városunk több tekintélyes polgáránál látogatást tett s az esti vonattal visszautazott Budapestre. A mai napon távozott tőlünk Lisza István gróf országgyűlési képviselő is, ki szintén a waggongyár közgyűlésén vett részt.

— Nátafalussy Kornél kir. tanácsos, tanterületi főigazgató az aradi állami főreáliskolánál ma befejezte látogatását. Ez alkalommal megvizsgálta az intézet összes helyiségeit, berendezését, behatón tanulmányozta a tanulók előmenetelét s látogatását azon tanácskozással fejezte be, melyen tapasztalatait közölte a tanári karral. A főigazgató teljes elismeréssel nyilatkozott a tanári kar munkájáról, melyet az a tanulók vallás-erkölcsi nevelése s daiktikai vezetése körül kifejtett.

— Képkiallítás Aradon. A Nemzeti Szalon válaszmánya — mint tudósítónk táviratozza — ma tartott válaszmányi ülésén elhatározta, hogy április hónapban megnyitja Aradon második képtárlatát. A tavaszi első kiállítás sikere után az idei előreláthatólag a fokozottabb eredményeknek is teljes kielégítést fog hozni.

— Herceg Lobkovitz Rudolf hadtestparancsnok halálhírére vonatkozólag a Hircsarnok azt jelenti, hogy a herceg budapesti közvetlen környezete semmi értesítést sem kapott arra nézve, hogy a hadtestparancsnok csak rosszul is lett volna. Az uri-utczai palota gondnoka kapott ugyan táviratot, de ez éppen ellenkezőleg azt jelentette, hogy herceg Lobkovitz nejével holnap, szerdán reggel Csehországból visszaérkezik Budapestre. A lakosztályokat ezért már teljesen rendbe hozták.

— Postai utalványlapokat mellékel az Aradi Közlöny mai számához a kiadóhivatal. Felkérjük igen tisztelt vidéki előfizetőinket, hogy ezekkel előfizetéseiket a következő negyedévre megújítani s netán hátralékos dijaikat beküldeni sziveskedjenek.

— Stefánia nászutja. A Lónyay grófi pár ma utazott el Miramaréból. A grófi pár a délutáni gyorsvonattal utazott el Milanón és Firenzén át Rómába. Szombaton Lónyay gróf és neje először kocsizott ki. Triesztig mentek és onnét vissza. Vasárnap egy közeli faluba rándultak ki. A kastély most is szigorúan el van zárva. A grófi pár még senkit sem fogadott.

— Kitüntetett kanonok. Laurán Ágoston görög-katolikus kanonokot, a ki a nagyvárad latin szertartású román püspök udvarában él, mint tudósítónk táviratozza, a pápa porelátusává nevezte ki. Laurán főleg az egyházi és politikai irodalom terén ismeretes. Az egyház politikai harcok idején számos füzetben és könyvben szállt sikra az egyházi álláspont mellett.

— A párisi világkiállítás megnyitása. Alig pár nap van már hátra a párisi világkiállítás megnyitására, de azért máig még bizonytalan volt, mikor lesz meg az ünnepélyes megnyitó. Ma határozott erre nézve a francia minisztertanács. Mint tudósítónk táviratozza, a végleges döntés szerint április tizennegyedikén nyitja meg Loubet elnök a kiállítást.

— Dumba Miklós temetése. Bécsből táviratozza tudósítónk: Ma temették el Dumba Miklóst, az urak házának tagját. A liberális osztrák politika érdemes vezérét, a ki egyben a művészeti törekvéseknek is buzgó pártolója volt, nagy részvétellel kísérte utolsó útjára Bécsnek úgy szólván egész értelmisége. A király is képviseltette magát a gyászszerteretáson. Nyolcz kocsis vitte csak a koszorukat a tetemszállító kocsis előtt. A sirnál a politikai és művészeti

élet vezető emberei mondtak bucsuztatót, siratván a váratlanul elköltözöttet, a kibén Bécs városa és a német-osztrákság nagyon sokat veszített.

— A lipai vasút pöre. A Lippa-temesvári vasút végrehajtó bizottsága Kopf és Zielinski vállalkozók ellen pört indított a temesvári törvényszéknél. Ebben a pörben a felek szakértőkre hivatkozták bizonyítékul. A törvényszék a maga szakértőjeül Hieronymi Károlyt, városunk országgyűlési képviselőjét nevezte ki. Felperes szakértője Parczar temesvári bankigazgató, alpereseké Tolnay országgyűlési képviselő. A szakértői tárgyalás április hatodikán lesz.

— Sétahely szemétdombok között. Aradnak kétségtelenül legszebb sétahelye a Maros-part s ugyszólván ez az egyedüli hely, hol a városhoz is közel s egyben valósággal a szabad levegőn van az ember. Ugy alkonyat táján sokan ki is élvezik ezt a jó levegőt, végig sétálnak a magas parton, melyről lelátni a parkok mögött húzódo köruti házsorok tornyaira, a Maros tulsó oldalán pedig a halvány, tavaszi zöldben álló lombok között rejtőzködő várra s messze, a merről a Maros vizét hozza, kéklő hegyek látásának. Szinte érezzük, hogy onnan száll felénk a tavaszi szellő. Igaz, hogy luxus a városi életben az ilyen hamisítatlan szellő élvezése, de megfizetünk érte az 54%-os pótdóval. Így hát egészen méltányos az a kérelmünk, melylyel a főkapitány urhoz fordulunk a marosparti jó levegő épségben tartása érdekében. Mert bizony, nem szólva az illuzióról, a levegőt nagyon megromtják a part mentén sorakozó szemétdombok, melyet bizonyára hatósági engedély mellett raknak oda. Lehetne erre talán más felé is alkalmas helyet találni.

— Román akadémia. Bukaresti távirat jelenti, hogy Károly király ma megnyitotta a román tudományos akadémia ez évi rendes ülését. A király az akadémia díszelnöke beszédet mondott, mely nagyon tetszett a tudósok jelenléteinek. A király ez alkalommal egy értékes kéziratot ajándékozott az akadémianak. Az ülésen, melyen a román trónörökös is jelen volt. Az akadémia tagjának sorába választották Popea karánsebesi román püspököt. Popea legutóbb Goldis püspök beiktatásakor időzött Aradon.

— A képviselőválasztók névjegyzéke. Az 1900. évre szóló képviselőválasztók névjegyzékét most állítja össze a központi válaszmánykebeléből kiküldött összeíró bizottság. Az összeírással nézve tudvalevőleg terjedelmes utasítást bocsátott ki a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök, melyben részletesen körülírja a választói jogosultságot és az összeíró bizottság működési körét. Az összeírás befejezése után a névjegyzék közszemlére lesz kiállítva, mely ellen aztán fellebezni lehet a törvényes határidő alatt a központi válaszmányhoz.

— Lueger házasodik. Bécsből jelentik, hogy ott elterjedt hírek szerint Lueger eljegyezte Wittek osztrák vasuti miniszternek egy közeli rokonát.

— A magyar ipar állami kedvezménye. A kereskedelemügyi miniszter az utóbbi időben több intézkedést tett a hazai ipar pártolása érdekében. Most a többi törvényhatóságokkal együtt Aradvárosához újabb rendelet érkezett tőle melyet a magyar ipar pártolása ügyében adott ki. A leirat közhírré tételét rendeli el a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899-ik XLIX-ik törvénycikknek és az erre vonatkozó végrehajtási utasításnak.

— Sorozás. Ma a borossebesi járásban folytatták az ujonczozást. Előállítottak 781 hadkötelet, kik közül 265-öt találtak katonai szolgálatra alkalmasnak. Holnap a bizottság Nayghalmágyon folytatja a sorozást.

— A török szultán a belgrádi osztrák-magyar katonai attasénak Horáliczka őrnagynak a harmad osztályú Osmanie-rendet adományozta.

— **Petőfi sírhelye idegen kézen.** A legnagyobb magyar lyrikus, a magyar népszabadság lángszavu dalnoka, a fehéregyházi határban aluszsza örök álmát, a hol diszes emlékkő jelöli nyugvóhelyét s azokét a hősökét, akik vele együtt estek el ott a csatamezőn a haza oltalmában. A sírhelyet két holdnyi park veszi körül s mellette órház van, ebben pedig ő, a ki ügyel az órházban elhelyezett ereklyére, koszorukra és magukra a sirokra. A szabadsághősök fehéregyházi temetője gróf *Haller* Lujza tulajdonát képezi, ő építtette oda a házat, ő állíttatta oda az őrt a saját költségén, dacára annak a körülménynek, hogy vagyonát adósságoktól tulterhelve vette kezelés alá atyja halála után. A sírhelyet a grófnő a parkkal együtt a *Petőfi-társaságnak* ajándékozta. A lelkes honleány azonban a mai nyomasztó gazdasági viszonyok mellett nem tudta kitisztázni az eladósodott földbirtokot. A bankkölcsonök egész odáig jutatták, hogy egy-két nap mulva dobra kerül összes gazdasági felszerelése, s 90.000 forint becsértékben maga a földbirtok. A birtokra régen fenik a fogukat a szász bankok. Nemcsak üzleti szempontból, de politikai szempontból is. Elkövetnek mindent, hogy karmaikba kaparintják a fehéregyházi földbirtokot, a hol ellenségeik, a mi mártírjaink pihennek, s a hol a legnagyobb magyar költő aluszsza örök álmát. Ez azonban aligha sikerül. A szászok terveiről ugyanis tudomást szerzett *Eötvös* Károly, s most mindent elkövet, hogy a birtok ne kerüljön idegen kézre, a szászok kezére, hanem magyar kézen maradjon meg.

— **Postahivatal Acsuczán.** *Schöpflin* kir. tanácsos, nagyváradi posta- és távíró-igazgató az alábbiakat közli lapunkkal: Az aradi és csanádi egyesült vasutak Acsucza állomásán *Acsucza* elnevezéssel 1900. év április hó 1-én postamesteri kezelés alatt teljes fel- és leadási szolgálattal működő postai összeköttetését az Arad és Brád között mindkét irányban naponként kiadandó 69 és 70 számú kalauz posták útján fogja kapni. A postahivatal postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. A postahivatal kézbesítési kerületébe Acsucza, Bugyesd, Dumbrava, Guravoj, Pleskucza, Rostocs és Talács községeket osztom be.

— **Kitömött ölebek a sirban.** Mult év november 28-ikán halt meg Párisban harmincz éves különczkedés után *Castiglione* grófnő III. Napoleon híres barátja. A grófnő milliókra menő vagyont hagyott hátra, a melyen még mindig veszekednek a francia bíróságok az olasz követséggel. A grófnő végrendeletében, mely a napokban került tárgyalásra párisi polgári bíróság előtt, körülményesen le van írva az a toalett, melyet a különc asszony magával akar vinni a sirba. Gyöngy-ékszereitől és a rendesen viselni szokott karcstajaitól sem akart megválni a grófnő, ki azonfelül megparancsolta, hogy kitömött két kedvencz ölebet is helyezték lábaihoz. De az ölebei iránti szeretete ezzel nem elégedett meg. Megható szavakban még azt is szívükre kötötte testamentuma végrehajtóinak, hogy tegyék a koporsóba azt a kis verkit is, a melynek hangjaira a szép időben oly kecsesen táncoltak valczert az elhunyt kedvencz kutyácskák.

— **Ismét a Lex Heinze.** A berlini klerikális *Germania* kigunyolja a legujabban alakult berlini *Goethe-szövetséget*, melynek a „Germania” szerint nem lehetne más jelszava, mint: „Schutz dem Schmutz”. Egyuttal ujult erővel száll síkra ez a jezsuita lap a Lex Heinze törvénynyé emelkedése érdekében.

— **Katonáskodás elől a halálba.** Ma került volna harmadszor sorozás alá *Ebersperger* Géza Lajos budapesti születésű 23 éves szabósegéd. Kétszer már alkalmatlannak találták a katonai szolgálatra, most azonban már hetek óta attól félt, hogy benntartják. Minél közelebb jött a sorozás napja, annál levertőbb, szótlanabb lett.

Az éjjel már nem birt félelmével. Öngyilkossá lett Soroksári-utca 51. szám alatt levő lakásán. Éjfél után 1 órakor fölugrott ágyából, a melyben álmatlanul hánykolódott és revolverrel föbelőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember rögtön holtan rogyott a földre. A golyó szétromcsolta agyvelejét. A fegyverdörrenésre összeszefutottak a fölriadt házbéliek és élesztgetni próbálták a vérében fekvő eszméletlen ifjút. A mentőkért is telefonáltak, de a segítség már késő volt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Sárba taposott magyar zászló.** A temesmegyei Mokrín községben zászlósértés történt. Egy házról ismeretlen tettesek letépték a címeres magyar zászlót és beletaposták az árok szennyébe. A szerb ajku lakosok között akadt egy néhány magyar, aki a történelmi nevezettségű nagy nap emlékére, márczius hó 15-én kitűzte a háromszínű trikolorát. A lengedező zászló rossz vért szült a magyargyűlölő szerbek között. Ezek között akadt néhány vakmerő, akik *Kovács* Sándor gazdálkodó házáról letépték a háromszínű magyar zászlót és beletaposták a sárba. Az érzelmében megsértett gazdálkodó a fölháborító esetet bejelentette a csendőrségnek, mely napok óta nyomozza az alávaló tett elkövetőit. A magyarok azt hiszik, hogy a merényletet néhány magyargyűlölő, az intelligens osztályhoz tartozó egyén követte el.

— **A zsinagógából.** A péntek esti istentisztelet az aradi izr. imaházban további intézkedésig 6 órákor kezdődik.

— **Halálozás.** Özv. *Kállay* Mihályné a maga és gyermekei Mariska, Rozika, Iduska, Gyuluska, valamint számos rokonai nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a jó férj, gondos, atya, testvér, sógor, rokon és jó barát *Kállay Mihálynak*, f. évi márczius hó 26-án d. u. 1 órakor. életének 43-ik évében, rövid szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. évi márczius hó 28-án d. u. 3 órakor fogtak Török Ignác-utca 4. számú házból a felső temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő gyászmisé-áldozat f. é. márczius hó 29-én d. e. 9 órakor fogtak a főtisztelendő *Minorita-atyák* szentegyházában az egek Urának bemutatni.

— **Különös öngyilkossági kísérlet.** *Katz* Mihály fővárosi kereskedőnek a felesége szül. *Friedmann* Regina, ma éjjel különös módon akart meghalni. Folyton perlekedett a férjével, a mi azután annyira elkeserítette, hogy *Rottenbiller-utca* 21. szám a. levő lakásán meggyújtotta ruháit. Szerencsére férje idejében észrevette s eloltotta az égő ruházatot, mindazonáltal a lábain annyira összeégett, hogy a Rókuskörházba kellett vinni.

— **Jégverés a megyében.** Ujból a jég által okozott pusztításról veszünk hírt. *Zimbró* aradmegyei községben és a környékén, mint tudósítónk jelenti ma délelőtt 10 órakor hat perczig tartó erős jégverés volt. A jég csak kisebb károkat okozott.

— **Szénsztrájk és macskazene.** Bécsből sürgönyzik lapunknak, hogy tegnap este 7 órakor körülbelül kétszáz munkás vonult *Larisch* grófnak a Johannesgassében levő palotája elé, hogy a szénsztrájk ügyében demonstráljanak. Csunya macska-enét csináltak. Innen a közelben fekvő *Gutman*-palota elé vonultak a tüntetők, a hol szintén macskazenevel tisztelgettek. Egy munkás kalapját egy, a palota kapujába behajtó kocsis ablaküvegére hajította. Nemsokára azután megjelent a rendőrség, mely egy pár letartóztatás után szétszórta a tüntető és macskazenező munkások tömegét.

— **Opiumtanya Párisban.** Oriási szenzációt keltett Párisban, hogy a rendőrség egy nagystilű opiumtanyát fedezett fel, ahol a párisi társaság legelőkelőbb tagjai naponként megfordulnak, hogy az opium és hasis-élvezet mérges gyönyörűségének áldozzanak. A tulajdonosnőt, egy *Assim* nevű hindu asszonyt nyomban letartóztatták. A rendőrség figyelmét erre a mesterséges paradicsomra egy levél irányította, amelyet egy k legrégibb francia mágnás család feje intézett a rendőr-prefektushoz. Ez

a levél az érdekes leleplezések egész sorát foglalja magában. Apró részletekig le volt írva az ópium-tanya berendezése, a törzsvendégek neveivel együtt. *Neves politikusok, keleti diplomaták, arisztokrata családok férfi és nő tagjai, a demi-monde nagyjai adtak itt egymásnak találkozózt.* A rendőrfőnök tegnap délután váratlanul megjelent Mme Assin Rue de l'Etoile-ban levő lakásán. A földszinti nagyteremben, amely néhány mécesztől volt homályosan megvilágítva, keleti pamlagokon, a függő ágyakban, szőnyegeken hevert tizenöt tagból álló társaság. Előtűik az ópiummal készült sütemények, pipák, laudániummal töltött fiólok, a kelet megannyi kéjjel mérgező termékei. Ez a társaság, a párisi legelőkelőbb társaság nagyjai elkékült ajakkal, halálsápadtan a kéjtől, félig ébren, félig álmodozva feküdtek a kis szobák pamlagjain. A rendőrség néhányat a helyszínen kihallgatott közülök. Egy nagyon előkelő gyarmati hivatalnok felesége — akit az ópiumtanyán kihallgatott a rendőrség — elmondotta, hogy naponként egy pezsgős pohárnyi laudániumot szokott volt *Assim* asszony helyiségében inni. A tulajdonosnő letartóztatása után hatósági pecséttel lezárták a mesterséges paradicsom kapuit.

— **Elvert éjjeli örök.** A herczeg *Sulkowsky*-féle pankotai kastélyban nagyban folyik most a munka, hogy mire az új pár odaérkezik, készen legyenek az átalakításokkal és újításokkal. Aradról is sok iparos van most Pankotán, kik mind a kastélyban dolgoznak. Mint levelezőnk írja, ezek közül vasárnap néhányan mulattak s késő éjjel óriási lármát csapva csatangoltak az utcákon. *Csernye* György és *Belován* György éjjeli örök a lármázókat a *Lilienberg*-féle ház előtt kötelelességszerűen s illedelmesen csendre és hazatérésre hívták fel, mire *Irza* Lajos és *Csernyánszki* Vilmos aradi lakatos segédet kikirohantak, a földhöz vágták és ütlegelni kezdték őket. Az éjjeli örök segélykiáltására társaik és mások is segítségükre siettek, azonban nem sokat értek vele, mert a közelből előrohantak *Hajda* János, *Farkas* János, *Parai* Mihály, *Benk* János és *Weber* József aradi iparos segédek, akik miután megszalasztották a segíteni akarókat, maguk is neki estek a két éjjeli örök s azokat az előbbi két támadóval együttesen úgy megverték, hogy mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek, s több napig nyomniok kell az ágyat. A vége a harcznak az lett, hogy az egész diszes társaságot előállították a községházán, ahol azzal védekeztek, hogy az örök voltak a támadók s ők úgy viselték magukat, mint a szentek. Ez a védekezés azonban csütörtököt mondott, mert tanuk bizonyítják az éjjeli örök igazát. Miután pedig a bíróságok a hatósági közegek ellen elkövetett erőszak miatt szigorúan szoktak ítélni, ez a fiatalos kiruccanás komoly következményekkel fog járni: dutyi lesz a vége.

— **A szerelmesek patikusa.** A szerelem gyilkosainak újabb bűnyűgyében nap-nap után érdekesebb titkok pattannak ki, *Korinról* immár kitűnt, hogy Zsebely község leghírhedtebb *Don* Juanja volt, de hogy a szomszédos községekben is dolgozott volna ál-szerelmével, csak most derült ki. A ligeti méregkeverő, özv. *Kovács* Péterné ugyanis bevallotta *Gerdánovits* Sándor kir. táblabírónak, hogy a mérget *Korintól* kapta 20 frt követelése fejében és ráadásul azt az ígéretet is, hogy ura elföldelése után nőül is fogja venni. *Korin* természetesen nem állt szavának. A zsebelyi „patikus”-t most újabb kihallgatás végett Temesvárra viszik. A ligeti méregkeverők titka talán mégis ki fog derülni, ha ugyan *Korin* vallani akar.

— **Tűz Nagyhalmágyon.** Mint jelentik, *Nagyhalmágy* községben ma hajnalban *Kosztá* és *Moldován* György egymás mellett lévő két háza leégett. 5000 korona kárt okozott a tűz, melynek oka vigyázatlanság volt.

— **Osztálysorsjáték.** A mai huzáson huszezer koronát nyert a 6880 számú sorsjegy. Tiz-

ezer koronát a 42908, 46579, 57990, ötezer koronát a 24060 és 74635 számú sorsjegy.

— **Öngyilkos gimnazista.** Marburgból sürgönyzik, hogy ott föbe lőtte magát egy gimnazista, mivel egy titkos diák összejövételben való résztvételnek gyanuja miatt tanárai feyelmi vizsgálatot indítottak ellene.

— **A fecske.** Középszámítás szerint április 4-ikén, 5-ikén szoktak hazatérni a fecskék. Most alighanem utban vannak már a kitarással usznak felénk a levegőben tengerek, országok felett. Az első fecske látása tudvalevőleg nagy esemény a magyar népre. A hiuság is kapcsolatban van a fecske hazatérésével. Azt tartják, hogy aki először lát fecskét és azután megmosdik, elveszti szeplőit, piros, bársonyos lesz az orcája.

— Fecskét látok, szeplőt hanyok! — mondják.

De sok más közmondás és szálló ige is tartja még fenn a magyar nép és a fecske között lévő barátságot. Roppant finom megfigyelésről tanuskodnak ezek a mondások. Ime néhány közülök:

— Annyi, mint őszkor a fecske.

— Elmegy őszszel a fecske, de őt a veréb nem követi.

— Hirmondó fecske tavaszt énekel.

— Idővel a fecske még házadra szállhat (szerecsés lehetsz).

— Nekiszokott, mint fecske a repdeséshez.

— Nyári szállásért még nem telet veled a fecske (háladatosságnak is van határa.)

— Nem sirat egy fecskét egy nyár.

— Csacsog, mint a fecske.

— Ritka, mint a fecske a kalitkában.

— **Magyar név.** *Batrin* János aradi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskorú Lukréczia, Hermina és Mária leánygyermekkei vezetéknevének „Zászló”-ra kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

— **A meglánczolt oroszlan.** Dr. O'Meara ir orvos, aki I. Napoleonnal megosztotta Szent-Ilona szigetén a száműzetést, 1822-ben egy könyvet adott ki, amely annak idején óriási feltűnést keltett. A címe az volt, hogy: „Napoleon a számkivetésben, vagy egy hang Szent-Ilona szigetéről.” Ebben a könyvben természetesen sok volt a hiteles adat és beszélgetés, de azért nem volt benne mindaz, amit O'Meara tudott. Bizonyos tekintetek akkor még élő személyekre arra készítették, hogy az esetleg legérdekesebb fejezeteket az utolsó perczben visszavonja. A Century Magazine most már nem korlátoztatva ezektől a tekintetektől átadta legutolsó számában a nyilvánosságnak ezeket az elmaradt fejezeteket. Ezekből kitűnik, hogy a nagy száműzöttel Szent-Ilona szigetén nem éppen kiméletesen bántak vele a hivatalnokok. Eleinte rendszeresen küldtek neki londoni lapokat, amelyekben rendkívül érdekelték őt a nemzetközi politika eseményei. Amikor a kormányzó ezt észre vette, az ujságokat megvonta éppen abban a pillanatban, amikor megnyitották az angol parlamentet, melyről Napoleon nagy érdeklődéssel beszélt. Nagyon csudálkozott azon, hogy nem kap többé lapot és megkérdezte, vajjon egyáltalában nincsenek többé hírek. O'Meara röviden elmondta neki az első parlamenti ülések eseményeit.

— Honnan tudja mindezt? — kérdezte Napoleon.

— Az ujságokból, amelyeket a kormányzó átadott nekem, mert mostantól kezdve az én czimemre jönnek az ujságok — felelte az orvos.

O'Meara szigorú parancsot kapott, hogy Napoleonnak egyetlen ujságot ne adjon át és csakis szóbelileg értesítse itt az eseményekről. Ez a rendszabály nagyon bántotta Napoleont. O'Meara elmondja aztán, hogy Napoleonra ráküldtek egy tisztet, akinek az volt a kötelessége, hogy minden cselekedetéről, szaváról hirt adjon s akinek arra is joga volt, hogy naponként kétszer vagy háromszor váratlanul is megjelenhessen a szobájában. Napoleon magánkívül volt e miatt s egy reggel ezekkel a szavakkal fogadta O'Mearát:

— Mondja meg mindenkinek, hogy ezentul az, aki megpróbálná, hogy az ajtómon erőszakosan behatoljon, nem kerül ki élve a kezeim közül! Vagy ne legyen Napoleon a nevem! A muszkákat, poroszokat, arabokat, kozákokat,

tatórokat, spanyolokat, perzsákat, törököket mind a lábaimnál láttam, nem fogok visszariadni egy kémtől sem!

Nagyon dühös volt, francziául, olaszul tört ki belőle a szó vegyesen.

— **Megfagyott gyermekek.** Reichenbergből sürgönyzik: Az óriáshegységben fekvő „zur Martinsbaude“ korcsmárosának 10 és 14 éves két fia vasárnap elhagyta a szülői házat, hogy fát keressenek a hegységben. Egy nagyobb vihar és az éjszaka bizonyára künn lepte a fiukat a hegységben, mert estére nem tértek vissza. Csak a következő reggel találta meg a fiait a szerencsétlen apa az egyik hegy hátán. De akkor már mindketten halva voltak.

— **A férfi divat** követése is jelentékeny kiadásokkal jár és egy szellemes francia író nemrég kimutatta, hogy a gyenge nem divatköltekezése csak látszólag nagyobb a férfiaknál. A férfinek a legcsekélyebb divattárgyat — amelynek néha alig van látszatja — olykor hallatlan drágán kell bevásárolni és mivel a divat szeszélyes és gyorsan muló, az eladó gyakran az árakat teljesen kényekedve szerint szabályozza. Kellemes kivétel e tekintetben Porter Vilmos koronás áruhaza Aradon, az Andrássy-téren, a Központi szálloda épületében. Ez a vállalat a legdusabb nyakkendőraktárt tart fenn és már egy koronaért ad egy tiszta selyemből készült divatos nyakkendőt.

— **Az aradi kereskedő kör** segély alapja újabban a következő adományokkal gyarapodott: **50 korona:** Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság. **30 korona:** Aradi ipar- és népbank, Neuman testvérek. **20 korona:** Mattony és Wille Budapest, aradi Széchényi-gőzmalom részvénytársaság. **10 korona:** Andrássy Kálmán utódai, Wadowsky Gusztáv, Első aradi gyártelep, Weisz Mór és Fiai, Éles Armin, Bing Vilmos, Gebhart István, Schwarzkopf Adolf és Wolf Budapest, Funkelstein József, Probst Károly és Társai. **5 korona:** Hoffmann Antal, Fejér Gyula, Bing Ede, Irom és Malmel Nagyvárad, Andrássy Gusztáv, Veigl Adolf és Társai, Karátsonyi Antal Jellinek és Schlésinger, Mayer Miksa, Ransburg M. és Fia. **4 korona:** Braun és Schuh, Ferber Lajos és Testvére, Walder S. és Fia, Reinhart Fülöp. **Első szászrégi tatabányai kereskedő társulat:** **3 korona:** Reiniger A. S. **2 korona:** Hirschmann és Barla, Herbstein Mór, Bildhauer R., Guttman Samu, Holtzer József, Dürr Kocsárd, Wild Ferencz. **1 korona:** Szauer Adolf, Baumann Benedek.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A törvény szive.

— A megbüntetett gazda és a borju. —

Arad, márczius 27.

Furcsa dolog az, sokan azt mondják, hogy a törvénynek sem lelke, sem szive nincs, annak csak könyörtelen rendelkezései vannak, paragrafusai, sok-sok ilyen furcsa jel: §., amelyek, mint egymásba görbitett kettős acélszabályák, kérlelhetetlenül vágják az élő embert ott, ahol a nemzettest, a társadalmi épség megkivánja.

A törvénynek ezt a szivtelenségét mindenki természetesnek találja, mert a holt betűkben valóban sem könyörületesség, sem más érzékenység nem is lehet.

Pedig tényleg a törvénynek van szive, olyan érzelmi központja, valami dobogás nélküli érző idegsejt, amely megindító dolgok láttára elszorul, fáj, akár egy emberszív.

Ma például Aradon egy gazdaembert büntettek meg a törvény kívánságára, mert a feledékeny paraszt egy borjut három napig éheztetett, amin a törvény szive elfacsarodott. Mily szép könyörületesség, kár, hogy a törvénysziv a borjuk és malaczkok közé nem vette föl a gyermekeket is.

Boldog Isten, mennyi gyermek éhezik nálunk manapság három napig, sőt még azon

tul is, sőt egész gyermekkorában hány kiséber sorsa az örökös éhezés! És az éhező kisnyek látása is van oly szomorú, sőt könyekre készítő látvány, mint egy éhes borju. Továbbá, a gyermeknek kenyér után való sirása is van oly fájdalmas hang, mint az éhes borju panaszos bőgése. Ám a törvény szive gyermekem nem indul meg; állaton igen és pedig azért, mert az állat nem képes magán segíteni, az sem panaszkodni nem tud, sem koldulni menni. De hiszen édes jó törvény, a két éves gyermek sem tud! . . .

És mily dicső a hatalmas törvény eljárása még ezeken felül is, különösen ama két részében, amelyről most szó van, az állategészségügyi és közegészségügyi részeiben. Vagyis, amelyben az állatokról s amelyben az emberekről intézkedik. Imhol, ha ember orvosi gyógykezelés nélkül hal el, azaz mászóval doktori utlevél nélkül megy a más világra, az csak a hét éves korig provokál törvényi fenytéket, mert ha egy hét éves és egy hónapos gyermekkel betegségében a kútya sem törődik, olyannyira nem, hogy ez a belegségébe belehal, — hát az közönyösen hagyja a felséges törvényt. De ha egy állat, teszem egy huszéves gebe, vagy elaggott kokkinkinai tyúk állatorvos hívása nélkül megdöglik, az fölháborítja a törvényt és a zokogó törvénysziv parancsolja a bírónak, büntesse meg ama szivtelen embereket.

Miudez pedig azért van, mert az ember segíteni tud magán, az állat azonban nem. Milyen csinos és érdekes tétel ez, és az élet mennyire be is bizonyítja, hiszen mostanában az emberek nem is éheznek, éhez ember nincs is és ha nyomor van, ha inségesek vannak, terringettét, hát mért nem segítenek magukon a nyomorultak? Van, szájuk, kezük és

szívük, de a borju, uraim, egy szegényke borju, hogyan segítsen ez magán, hiszen annak se beszédje, se esze nincs.

Ezért vette a törvény oltalmába különösen az állatokat és gondoskodik róluk, hogy ne lehessen őket éheztetni. Más szóval, az állam nem türi az állatok éheztetését, míg az embereknek, a gyámoltalan és száználmas kisgyermekeknek az éheztetését, az éhen elveszését közönnnyel nézi, türi és fel sem veszi.

Lám, ily végtelenül eredeti törvényeket alkottak nálunk mostanában, amikor előállt az az érdekes, sőt mulatságos helyzet, hogy az állattörvény paragrafus-bordái közé helyezték el a törvény szivét a bölcs törvényhozók.

TANÜGY.

(—) **Tanítónő választás.** A csütörtökön tartandó iskolaszéki ülés legérdekesebb része lesz a Nagy Sándorné nyugalomba vonultával megüresedett tanítónői állásnak választás útján való betöltése. A választás öt előjegyzett kiegészítő tanítónő közül történik; ezek: *Ajtay Erzsébet, Kőmives Juliska, Masztig Juliska, Terényi Iza, Tóth Gizella.*

(—) **A szülők figyelmebe.** A város területén az ovoda- és tanköteles koru gyermekeknek házról-házra való összeírása a közeli napokban meg fog kezdeni, felkérnek a szülők, a gyámok és főnökök, hogy az azt eszközölő községi tanítóknak a kívánt adatok bementésével segítségükre lenni sziveskedjenek. Aradon, 1900. év márczius hó 27. *Az iskolaszéki elnöksége.*

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A Kuria ítélete a Bács ügyben.** A királyi kuria ötödik büntető tanácsa — mint tudósítónk táviratozza — *Bolgár*

Emil előadása alapján Paiss Andor elnöklete alatt ítéletet hozott Bács Nándor és vádlott-társai büntígyében. A legfelsőbb bíróság ítélete lényegében megegyezik a nagyváradi királyi tábla ítéletével, a mennyiben az összes büntetési tételket a tábla kiszabása szerint helyben hagyta. Változás a másod-bírói ítéleten épen csak az által esik, most azt a kuria teljesen érintetlenül hagyta s Bács és Scheinbergernek most is csak négy évet tud be vizsgálati fogságából, mint a tábla, noha több hónapot ültek vizsgálati fogságban, míg a többiek mind szabadlábban voltak. Rájuk nézve tehát a Curiai ítélet, a mely formailag változatlanul hagyja a táblait, lényegileg több hónappal való súlyosítást jelent. — Az ítélet és a sok mázsányi akta rövid idő múlva leérkezik Aradra, a törvényszék kihirdeti azt a vádlottaknak s azután ennek a sok év óta huzódó nagy bünpörnek is végeszakad. A büntetés kiállása következik, a mit a szabadlábban levő elítéltek is ítélet-hirdetés után azonnal megkezdének.

S Házasságszedelgő pinczer. Izgalmas tárgyalás folyt le ma délelőtt a budapesti büntetőtörvényszék végtárgyalási termében, ahol a bíróság egy veszedelmes szélhámosnak Gold Ignác pinczérnek csalási bűnügyét tárgyalta. Gold Ignác ugyanis a többi házasságszedelgők eljárási módját követve, házasságot ígért Zweig Rudolf leányának: Amáliának. Ezen az alapon sikerült magát becsempésznie a család, különösen pedig a leány bizalmába. Az élvezett bizalom leple alatt a szélhámos közel hat hónapig élőködött a család nyakán, de ezzel még nem érte be. Apránként kicsalt még a kötfendő házasság-reményében Zweignéől 700, Zweig Amáliától pedig 400 frt készpénzt s azután hátat fordított menyasszonyának s a Zweig családnak és eltűnt. Miután alávaló eljárása kiderült, a család feljelentette s a törvényszék család bűntette miatt helyezte vád alá.

A mai végtárgyalás a panaszos menyasszony kihallgatásával kezdődött. A szegény szerencsétlen leány rogyadozó léptekkel állott oda a bíróság elé. Alig hogy megkezdődött kihallgatása a leány egyszerre rosszul lett s oda rogyott a vádlottak padjára. Anyja, ki a panaszosok helyén ült, sikolylyal rohant segélyére leányának. Dr. Moravcsik Ernő törvényszéki orvosszakértőt hívták nyomban az elalélt leány segélyére. Az elnök addig is, amíg a leány magához tér, felfüggesztette a tárgyalás folytatását. Pélőrai szünet után folytathatta csak a törvényszék a tárgyalást, mely azzal végződött, hogy a bíróság a vádlottat felmentette mert nem látta kellőképen beigazolvá a ravasz fondorlat fennforgását. Az ítélet ellen dr. Gál kir. alügyész felebbezett.

NAPIREND.

Márczius 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Szixtus pápa. — Protestáns naptár: Szixtus pápa. — Görög-keleti naptár (márczius 15.): Agáp vértanú. — A nap kél 5 óra 32 perczkor, nyugszik 6 óra 7 perczkor. — A hold kél 3 óra 53 perczkor, nyugszik 3 óra 21 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 757.8 milliméter. Délután 2 órakor 758.2 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 0 + 4.3; délután 2 órakor 0 + 12.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 2, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor ködös, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 mm. Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, enyhe, jelentékeny csapadékok nélkül.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Márczius 28. Kórallatorvosválasztás Ternován. Márczius 29. Iskolaszéki ülés délután 5 órakor. — Az aradvidéki tanító-egyesület ujszentanna-világosi fiók-bizottságának ülése délelőtt 9 órakor.

Márczius 31. Az aradi vízvezetési művek részvénytársaság közgyűlése délután 4 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Április 1. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Csanádi-palota.)

Április 4. A Szent-Margit részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor.

KÜLÖNFELÉK.

Ötletek.

A bünbánó Magdolnák csak azért vezekelnek, hogy szent módjára régi bűneiknek élhessenek. A profán világtól csak azért zárkoznak el, hogy a képzetet utján oda visszatérhessenek. És gyóntatójuknak mindennap felolvassák ifjuságuk regényét.

*

Az asszony gyakran csak azért nem siratja meg első szerelmét, mert másodikat nem tudott találni.

*

Ha az asszony csak egy órát áldoz is az ördögnek, százezer óráig szenved meg érte a pokolban. Így tartja ezt a középkor egy legendája. Innen van, hogy a vétkes asszonyok sohasem állnak meg az első ballépésnél.

*

Elhoi és nem szeretni többé, nem annyit jelent-e, mint mindennap egyszer meghalni?

Beethoven levele. Egy bécsi antikváriusnál Beethovennek egy igen érdekes, terjedelmes levelére bukkantak, amely eddig nem jelent meg nyomtatásban. A levelet Beethoven Rudolf főherczeg olmtüzi biboros érsekhez intézte. Keltezte ugyan nincs a levél, de tartalmából következtetik, hogy 1819. tavaszán íródott. Rudolf főherczeg tudvalevőleg Beethoven tanítványa volt, tőle tanult zongorázni és komponálni. A most megtalált levélben néhány sor kotta után Beethovennek néhány megjegyzése következik. A kottás rész föladvány, amelyet Beethoven küld főherczegi tanítványának, az írott sorok utasítást tartalmaznak. A téma a remény volt. Egyszermind egy korábbi föladványról is szó esik a levélben, még pedig elismerés amelyet miután a hibákra figyelmeztette, így fejez ki a mester: „La musica merita d'esser studiata.“ A levél további részében Beethoven működéséről és darabjairól ír. Érdekes vonása Beethoven jellemének s szabadságszeretetének a levél vége felé való rész amelyben az udvarmester egy nem régebben kiadott rendeletét kritizálja a következőképpen:

Nem értem, mit jelentsen az, hogy királyi fenséged azt írja nekem, hogy az udvari szokáshoz tartsam magam és majd megírja, hogy mikor jöjnek, mert én udvari ember nem vagyok, nem is voltam és nem is leszek soha, mert nem is lehetnék és úgy tetszem most magamnak, mint sir Davison a „Stuart Mária“-ban, mikor a királynő kezébe adja neki saját halálos ítéletét. Azt akarom, hogy én mindenkor beléphessek uramhoz, úgy, mint azelőtt. Isten ösmeri az én . . .

Itt megszakad a levél, aláírás nincs, de bizonyos, hogy a levelet Beethoven küldte Rudolf főherczegnek.

Marcel Habert perköltségei. A minap mutatták be Marcel Habert üresen hagyott lakásában a Haute-Cour perköltségeiről szóló számlát. A számla végösszege nem kevesebb, mint 27251.85 frankra rug. Több havi vizsgálati fogság, öt évi száműzetés, huszonhét ezer frank perköltség, ennyibe került egy kis összeesküvés.

Napoleon Lajos és a kinematograf. Brüsszelbe utaztában Napoleon Lajos herczeg néhány napot Párisban töltött s ezalatt elment egy kinematografos panorámájába is. A legeslegujabb mozgó fényképek vonultak már el előtte, amikor egyszer csak ezt hirdeti a kikiáltó:

— Napoleon Lajos herczeg az ezrede élén! No erre kíváncsi lett a herczeg. Jött is Napoleon az ezrede előtt, de amikor az emberek meglátták, egyhangú kacagásban törtek ki. Olyan karikatúrát még nem láttak a herczegről. Legjobban hahotázott a herczeg, annyira kacagott, hogy szinte már feltünővé vált, úgy, hogy jónak látta a hirtelen eltűnést ne-hogy elárulja az inkognitóját

Különbég. A mentőkocsiban két elgázolt embert visznek. A nagy kocsiforgalom két áldozata beszélget:

— Magát milyen kocsí gázolta el?

— Egy komfortáblí. Es magát?

A másik büszkén liczitalja tul:

— Engem egy grófi magánfogat!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Borosjenő. Vörös Kereszt sorsjegye nem nyert. S. G. (Zaránd.) Eddig nem huzták sem a Vörös Kereszt, sem a Bazilika sorsjegyeit.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, márczius 27.

Az időjárás kedvezőbbre fordult. Gazdáink még arról sincsenek eléggé tájékozva, hogy hol kell újra szántani. Annyi bizonyos, hogy több helyen már másodsor szántottak az idén.

Az őszi vetések sok helyen ritkák, de ez talán nem lesz baj.

Az üzlet pedig silány továbbra is.

A mai behozatal gyenge volt. A hetivásáron alig 500—600 métermázsza buza és 600—700 métermázsza tengeri kelt el élénk kínálat mellett, utóbbi élénk vételkedvvel került forgalomba.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 7.00—7.20.

Középmínőségű buza 6.90.

Tengeri 4.70—4.80.

Rozs névleges jegyzés 5.50—5.60.

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.35.

Zab névleges jegyzés 4.40—4.50.

Az irányzat változatlan.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Ifj. Kovács S., Debreczen, — Ungvári Mihály, Székesfehérvár. — Hellich János, Budapest. — Havlik Adolf, Witkowicz.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 27.

Délitőzsde. A buza kínálat mérsékelte, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 10,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaműekben kevés forgalom. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.45—7.46
Buza októberre	7.68—7.69
Rozs áprilisra	6.31—6.32
Rozs októberre	6.51—6.52
Zab áprilisra	4.90—4.91
Tengeri májusra	5.30—5.31
Repce augusztusra	12.95—13.10

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.44—7.45
Buza októberre	7.67—7.68
Rozs áprilisra	6.32—6.33
Rozs októberre	6.53—6.54
Zab áprilisra	4.90—4.91
Tengeri májusra	5.32—5.33
Repce augusztusra	12.90—12.90

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	752.80
Magyar hitelrészvény	749.50
Leszámitolóbank részvény	492.—
Rima-Murányi vaemű részvény	618.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	642.20
Közuti vasut	665.—
Városi villamos vasut részvény	340.—

S z e s z ü z l e t .

— Márczius 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Márczius 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 94.—96.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 101.—102.— fillig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm felüli sulyban 100.—102.— fillig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban — fillig. Közép páronként 240—280 kilogramm felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogramm felüli sulyban 99.—100 fillig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 99.—100.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 99.—100.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 98.—99.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4°/_o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: Márczius hó 24-én volt készlet 30267 darab, márczius hó 25-én főlhajtott —933 darab, márczius hó 25-én elszállított —603 darab, márczius hó 26-án maradt készletben 30597 darab. Uzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. márczius 27.

Magyar aranyjárdék 4 ^o / _o	97.30
Magyar koronajárdék 4 ^o / _o	93.55
Magyar arany 4 ^o / _o	101.—
Magyar ezüst 4 ^o / _o	99.75
Magyar keleti vasut	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	164.25
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.75
Oszták papírajárdék	99.—
Oszták járdék ezüst	98.75
Oszták járdék arany	98.25
Koronajárdék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Oszták-magyar bankrészevény	1790.—
Magyar hitelbank részevény	749.50
Oszták hitelintézet részevény	753.80
Oszták-magyar államvasut	643.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.28
Német birodalmi márka	118.60
London	242.85
Páris	96.40

REGENY-CSARNOK.

Egy titkos rendőr kalandjai.

— Angol bűnügyi regény. —

Angol eredetiből fordította:

Szebenyel Sz.

(5)

(Folytatás.)

Szinte odahurczolt az oltár elé és mielőtt tudtam volna, mit tesztek, azt vettem észre, hogy feleleteket adok, melyeket a fülemben sugtak, erősítetek dolgokat, mikről mit sem tudtam és láthatólag segítve Adler Irént, és Godfrey Nortont a törvényes egybekelésben. Egy percz alatt megvolt az egész, mielőtt egyfelől az ur, más felől a hölgy, előttem meg a pap, köszöngteték szívességemet. A legfurcsább helyzet volt az, melyben valaha találtam magam és ez a gondolat készítetett az előbb a kacagásra. Ugy látszik, volt valami alaktalanság az egybekelésnél és a pap nem akarta őket összeesküdni, egy tanu nélkül. De az én szerencsés megjelenésem megkimélte Godfrey Norton urat attól, hogy az utczára menjen tanut keresni. Egy aranyat adott szolgálatomért, melyet az óralánczomon fogok viselni a visszaemlékezés kedvéért.

— Ez egyelőre láthatatlan fordulat, mondtam. És aztán?

— Terveim ez által nagyon megváltoztak. Ugy vettem észre, mintha a fiatal pár elutazó szándékot táplálna, miáltal munkám igen megnehezödne. Azonban a templom ajtóján elváltak, mindketten haza kocsióra.

— Ötkor kikocsizom a parkba, mondá Adler Irén Nortonnak, amint elváltak. Többet nem hallottam. Ők elhajtattak különböző irányban, és én a saját dolgom után néztem.

— Amelyek?

— Hideg sült és egy pohár sör, mondá és csengetett. Olyannyira el voltam foglalva, hogy nem is gondolhattam az étkezésre; de valószínűleg még több dolgom lesz ma este. Azonban doktor, a segítségére van szűhségem.

— Nagyon szívesen.

— Nincs ellenedre megszegni a törvényt?

— Legkevésbé sincs.

— Sem kitenni magad a becsukás veszélyének?

— Attól sem félek, ha jó okom van rá.

— Az ok nagyszerű!

— Akkor parancsolj velem.

— Bizonyos voltam benne, hogy rád számíthatok.

— De mit kívánsz tulajdonképen?

— Majd ha a háziasszony behozza az, ételt elmondok mindent. Nos, mondá, amint a háziasszony betette maga után az ajtót és ő az étkezéshez fogott, nos, úgy kell tennem, hogy evés közben tárgyaljak veled, mert nem sok időm van. Már két óra mulva a helyszínen kell lennünk. Majdnem öt óra van már. Adler Irén hétkor tér vissza a parkból és nekünk akkorra ott kell lennünk.

— És aztán?

— Csak bizd rám a többit. Valószínűleg lesz egy kis kellemetlenségünk, de neked nem kell bele szólnod. A vége az lesz, hogy engem bevisznek a házba. Négy öt perczezel később, a nappali szoba ablaka kinyílik, te meg egész közelében fogsz állni.

— Igen.

— Engem kell szemmel tartanod, mert látni láthatsz.

— Igen, értem.

— Midőn felemeltem a kezemet — így ni — bedobsz valamit a szobába, amit én adni fogok és ugyanekkor elkiáltod magad: „Tűz van, tűz van!” Értesz?

— Teljesen.

— Nincs a dologban semmi különös, mondá, egy szivaralaku tekercset véve ki zsebéből. Ez egy egyszerű kis dolog, melyet tűzjátékokra szoktak használni. Midőn tüzet kiáltasz, a járó-kelők közül sokan visszhangként fogják kiáltani, minek utána te elsétálsz az utca sarkára, vársz ott tíz perczig, mignem én is hozzácsatlakozom. Remélem érthetően beszélek?

— Igen. Tehát, hogy semleges maradjak a te elhurczoltatásodhoz, álljak az ablak mellé, egy jelre dobjam be azt a tekercset az ablakon, kiáltok tüzet és várjak rád az utca sarkon.

— Igen, igen.

— Nagyszerű. Azt hiszem épen ideje van az új szerephez való készülődésnek.

Bement a másik szobába és pár percz mulva előttem állott egy szeretetreméltó egyszerű Nocorformista barát. A széles, fekete kalap, bő nadrág, behizelgő mosoly és az az általános áhitatos arc kifejezés, a jóakaró kíváncsiság, mely a barátokat jellemzi, mind ott volt Holmeson. Nemcsak az öltözetet változtatta meg Sherlock Holmes. Arc kifejezése, mondom, az egész lelke, mintha az lett volna, amivé magát alakította. As zinpád egy nagyszerű művészt, a tudomány egy éles megfigyelőt veszített el benne, midőn e pályára lépett.

Egy negyed hét volt, midőn elindultunk a Baker utcából és még vagy tíz percz hiányzott a hétből, midőn megérkeztünk a Briony Lodge elé. Már szürkülőbe volt az idő és a lámpákat már gyújtogatták is, mialatt a ház előtt sétálva vártuk a tulajdonosnőt. A ház épen olyan volt, mint amilyennek elképzeltem Holmes leírása után, de a helyiség kevésbé volt különálló, mint amilyennek vártam. Ellenkezőleg, kivéve egy kis utcát a közelben, nagyon is élénk volt. Egy sarkon egy egész csapat rosszul öltözött ember ögyelgett, nevetgélve, egy közsörüs birregtette hatalmas kerekét, két testőr kaczerkodott egy dajkaleánnyal, ki kocsit tolvá „vigyázott” egy pár rakoncztalan kis gyerekre és néhány jól öltözött fiatal ember járt fel-alá, szájukban szivart szorongatva.

— Látod, mondá Holmes, ez a házasság még egyszerűbbé teszi a dolgot. Az arczkép már most egy kétélű fogverként szolgál. Az eshetőségek azok, hogy Adler Irén épannyira kerüli majd azt, hogy Godfrey Norton kezébe kerüljön, mint a főherceg azt, hogy a hercegnő asszony lássa. A kérdés azonban az, hogy hol találjuk meg a képet.

— De hol ám?

— Nem hiszem, hogy magával hordaná, kabinet nagyságu. Sokkal nagyobb, semmint hogy könnyen elrejthető volna egy nő ruhája közt. Aztán azt is tudja, hogy a király képes volna őt megtámadtatni és kikutatatni. Már két ily kísérlet meg is történt. Elfogadhatjuk tehát azt, hogy nem bordja magával.

— Hát hol tartja akkor?

— Az ügyvédje egyuttal bankárja is. Te hát kettős az eshetőség. De részemről azt hi szem, egyik sem az. A nők természetűl fogva titoktartók és megőrzik magukban titkaikat. Mért adná oda más valakinek? Megbízhatóságát saját megőrző képességében, mig nem tudhatja, mily indirekt, vagy politikai befolyást gyakorolna az egy férfin. Amellett ne feledd, hogy el van határozva pár nap mulva felhasználni. A következtetés tehát azt mondja, hogy kell lenni neki valahol a közelben, hogy kezegyenben legyen bármely pillanatban. A saját házában kell, hogy legyen.

— De hisz kétszer kirabolták már!

— Eh, nem tudták hol keresni.

— Hát te, hogy keresed majd?

— Nem fogom keresni.

— Hát mit?

— Meg fogja nekem mutatni?

— De hátha visszautasítja követeléseid?

— Azt nem teheti. De mintha kocsizörgést hallanék. Az ő kocsija. Vigyázz Watson, úgy tégy, ahogy mondtam!

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.20
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. sz. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsin délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.16
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérlet 158. sz.

Páros.

Szerdán, 1900. évi márczius hó 28-án

Mignon.

Regényes opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Carré és Barbier. Fordította: Ormay F. Zenéjét szerző: Ambroise Thomas.

SZEMÉLYEK:

Meister . . . Déri Jenő. Friedrich . . . Gáthi K.
Lothario . . . Odry Lehel. Mignon . . . Rédei Szidi.
Leartes . . . Pintér Imre. Philine . . . Ruzsinszki I.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTER.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejthetetlen forrón szeretett jó nőm

Feichthaler Mártonné
szül. Hoffbauer Vilmának

temetésén megjelenésükkel mély fájdalomat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Arad, 1900. évi márczius 27-én.

Feichthaler Márton.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink tavaszi kelmékben
 dus választékban megérkeztek.
Mintákat vidékre bérmentve küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matraczok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.
 Vásson és asztalhemmek, törülközők, damasztok, menyasz-szőnygi kelentgyék szolid kivitelben és dús választékban állandóan raktáron vannak.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.
 Fogházban kötött gyermeknői és férfi harisnyáinkat dacára a folytonos áremelkedéseknek előnyös vétel folytan továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk.

Prágai glace női kesztyűk három gombbal, párja ... 85 kr.
 Valódi Carlsbadi női glace kesztyűk 4 gombbal, párja ... 95 kr.
Rosenblüh H. és Társa ARAD.

Union Bank erdőüzlete Bécs.
 Van szerencsénk a tisztelt szőlőbirtokosokat arról értesíteni, miszerint legjobb szőlőgyárból készített **I. osztályu** ... 1237

Szőlőkaróink
 elárúsításával
Holländer Ig. urat
 aradi fakereskedőt megbiztuk meghatalmaztuk arra, hogy elárúsított szőlőkaró árát felvehesse.

UNION BANK erdőüzlet
 = Bécs. =

egy állandó üzletszerző-felügyelő
 fix járandóság és nyugdíj jogosultsági igényekkel

keresztetik.
 Ajánlkozók kéretnek Fehér Kereszt szálloda 18-ik ajtó szám alatt d. e. 10—12 óra és d. u. 2—4 óra között személyesen bemutatkozni. 1233

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész
Sterilizált gyermekei
 gyógy- és pasteurizált tej termelése
ARADON,
Batthyányi és Kossuth-u. sarkán.
 Telefon szám 286.

Sterilizált gyermekei. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számu	1—8	napos gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fl.	1 palack	7 fl.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	1 "	8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	1 "	10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	1 "	12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	1 "	14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitünő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbeteg részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60., Fél liter 34 fillér.

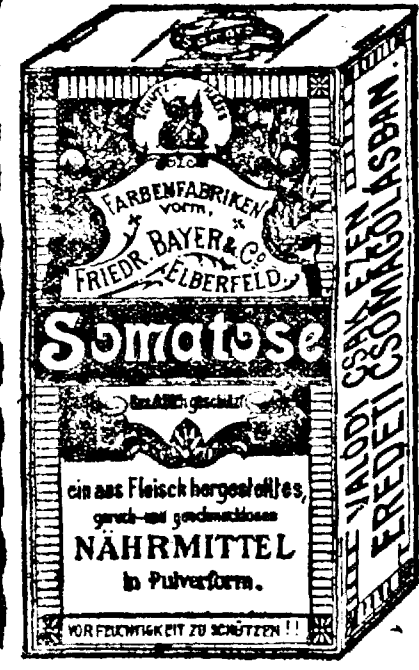
Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsirvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforrás nélkül is élvezhető 1 liter 60 fl. Fél liter 34 fillér.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 lit. 24., Fél liter 16 fl.

Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona, 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készítettük minden a gyógyászatban előforduló Gyógytej mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.

KIVALÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

habból készült és ennek tápanyagát tartalmazó ízelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, idős, mell- és gyomorbetegeknek, betegágyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a **sápkórosoknak** lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves összetételű vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gerjeszti az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Első aradi gyártelep részvénytársaság felszámolás alatt.

Felhívás.

Társaságunk a **f. év márczius hó 3-án** tartott rendkívüli közgyűlésen feloszolván, a társasági vagyontörvényszerű felszámolása elrendeltetett.

Ennélfogva felkérjük a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében hitelezőinket, illetve mindazokat kik társaságunk ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen felhívás harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt ellenünk érvényesítsék.

Arad, 1900. évi márczius hó 20-án.

Az első aradi gyártelep részvénytársaság felszámolás alatt.

Divat- és kelengye-áruház

DEUTSCH TESTVÉREK Arad.

Tavaszi ujdonságok!

Tavaszi ujdonságok!

Női ruha kelme. Divat és mosó selyem.

— Legujabb diszek és csipkék. —

Férfi ruha szövetek. ❀ ❁ Női-, leány- és gyermek felöltők.

Szőnyeg, függöny és takarók legnagyobb választékban érkeztek.

Deutsch Testvérek Arad.

Raktárak: Bécs, Temesvár, Karánsebes, Delta, Lugos, Fehértemplom.

1565—1900. tkvi sz.

Árverési

hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Victoria takarékos és hitelintézet aradi czég végrehajthatónak, Rác Ignát pankotai lakos végrehajtást szenvedő elleni 141 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék a borosjenői kir. járásbiróság területében fekvő és a Sz.-Csigerél községi 5. sz. tkvben A. I. 855., 1335., 1532. és 2024. hrzi számú ingatlan 1350 koronában megállapított kikiáltási árban az 1900. évi április hó 24. napján d. e. 10 órakor Sz.-Csigerél község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétetik az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 135 koronát készpénzben vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-ikán 39425. igazságügyminiszteri sz. alatt kelt rendeletében előírt

módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál, mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani. Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság telekkönyvi hatóságánál és Szöllős-Csigerél, Moroda és Sikula községek előljárásgainál megtekinthetők.

Borosjenőn, a kir. járásbiróság tkvi hatósága 1900. évi márczius hó 9-én.

1231 **Bittó**, kir. járásbíró.

5353. 5354/1899. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kardos Lipót budapesti, továbbá aradmegyei takarékpénztár, a Viktória takarékos és hitelintézet aradi, Weisz Sámuel sepősi czég végrehajthatóknak Kohn Lajos csermői lakos végrehajtást szenvedő elleni 2142 frt 92 kr. és több rendbeli tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbiróság kerületében fekvő és a csermői községi 478. sz. tkvben A. + (626, 628/a.) számú ingatlanok Kohn Lajost illető felelőse 2878 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi április hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor a következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 287 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt

előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságánál és Csermő, Gurba, Somoskés község előljárásgainál megtekinthetők.

Borosjenői kir. jbiróság tkvi hatósága 1899. évi szept. hó 26-án.

1232 **Bittó**, kir. járásbíró.

6767/1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város 1899. évi zárszámadása a részletezett kimutatások, vagyoni leltár; a város cselekvő és szenvedő vagyoni állására vonatkozó mérleg az anyagszámadási kivonat, a kövezetalap számadása, ugy a tanácsnok jelentése folyó évi márczius hó 22-től kezdve folyó évi április hó 5-ig bezárólag a városház tanácstermében közszemlére kitétetnek.

Erről a város adózó polgárai azzal értesítetnek, hogy jogában áll minden egyes adózónak a számadásokat megtekinteni s azokra észrevételeiket az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. szakasz b) pontja értelmében a folyó évi április hó 12-én tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal a tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1900. évi márczius 21.

A városi tanács.

1054/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy kérőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 404. sz. állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius hó 19-én.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

4768—1900.

Hirdetmény.

A gyümölcsfa-tenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és magánosok részére Budapesten megtartandó 6 napos, a faiskola kezelő néptanítók és gazdasági alkalmazottak részére pedig Kolozsvárt, Keszthelyen és Kis-Szebenben tíz napos gyümölcsfa tenyésztési tanfolyamnak rendezését a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium elrendevén, közhírré teszük, hogy a vonatkozó pályázati hirdetmények levéltárunkban a hivatalos órák alatt bármikor betekintethetők.

Arad, 1900. évi márczius hó 1-én.

A városi tanács.

1108/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy kérőknek és sertéseknek Magyarországból Horváth-Szlavonországokba és Ausztriába való bevitele tekintetében fennálló érvényes intézkedéseket tartalmazó 405. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius hó 24-én.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.